Мері Поппінс

ЧАСТИНА ПЕРША

БУДИНОК № 17

Переклад Євгенії Горевої

СХІДНИЙ ВІТЕР

Якщо ви хочете знайти Вишневу Вуличку, простісінько розпитайте туди дорогу у Регулювальника на перехресті. Він трохи зсуне набік шолома, задумливо почухає потилицю, а тоді наставить у той бік здоровенний палець своєї руки у великій білій рукавичці й скаже:

— Спочатку праворуч, потім ліворуч, тоді знов одразу праворуч — і ви там. Щасливо!

І справді, коли ви йтимете точнісінько, як він сказав, то неодмінно опинитесь там — якраз посеред Вишневої Вулички: по один бік тягнуться будинки, по другий бік — Парк, а посередині наче до танцю стали вишні.

І коли ви шукатимете Будинок Номер Сімнадцять, а, мабуть-таки, шукатимете, бо про нього уся оця книжка, — то дуже легко його знайдете. По-перше, це найменший будинок на всю Вуличку. А крім того, він єдиний трохи облупаний, і його б треба пофарбувати.

Але містер Бенкс, його господар, заявив своїй дружині, місіс Бенкс, — нехай, мовляв, вибирає: або гарненький, чистий,

затишний будинок, або четверо дітей. Те й друге заразом він не потягне.

І місіс Бенкс, гаразд обміркувавши справу, вирішила, що вже краще нехай у неї буде її Джейн, старшенька, і Майкл, трохи молодший, і Джон з Барбарою, Близнята — найменші. Отак воно й вийшло.

Ось чому родина Бенксів оселилася в Будинку Номер Сімнадцять, разом з місіс Брілл, що варила їм їсти, і з Елін, що подавала до столу, і з Робертсоном Еем, що підстригав газон, чистив ножі й черевики і, як завжди казав містер Бенкс, "марнував свій час і мої гроші".

І, крім них усіх, була ще нянька Кеті, про яку, правду кажучи, не годилося б і згадувати в цій книжці, бо саме тоді, коли починається моя розповідь, нянька покинула Будинок Номер Сімнадцять.

— Пішла собі, нікого не попередивши. Що ж мені тепер робити? — бідкалася місіс Бенкс.

— Дати оголошення в газету, люба моя, — обізвався містер Бенкс, взуваючись у черевики. — І хотів би я, щоб іще й Робертсон Ей пішов собі, нікого не попередивши, бо він знов почистив тільки один черевик, а до другого й пальцем не торкнувся. Люди можуть подумати, ніби я дуже однобокий!

— Ну, це вже такі дрібниці! — сказала місіс Бенкс. — І ти не порадив, що мені робити з нянькою Кеті.

— Не знаю, як ти можеш щось із нею зробити, коли її немає, — відповів містер Бенкс. — Якби це був я, тобто, якби я був на твоєму місці, я послав би когось у "Ранкову газету" дати

оголошення, що Джейн, і Майклові, й Джонові, й Барбарі Бенкс (не кажучи вже про їхню матір) потрібна якнайкраща нянька за якнайменшу плату і негайно. Тоді почекав би трохи й почав дивитись, як няньки стають у чергу під нашою хвірткою, і був би на них дуже сердитий, що вони затримують вуличний рух і мені через них доведеться дати шилінг Регулювальникові за клопіт. А тепер я мушу йти. У-у-ух, ну та й холодюка, мов на Північному полюсі! Звідки хоч вітер?

З цими словами містер Бенкс вистромив голову у вікно і подивився на будинок Адмірала Бума на розі Вулички. То був найпоказніший будинок на всю вуличку, і вона страх пишалася ним, бо він на вигляд був точнісінько мов корабель. У садку перед будинком стояла щогла з прапором, а на даху позолочений флюгер, обрисами схожий на телескоп.

— Ух! — сказав містер Бенкс, мерщій втягнувши голову в кімнату. — Адміралів телескоп показує, що вітер східний. Я так і думав. Холодисько до кісток діймає! Одягнуся я, мабуть, у двоє пальт.

І він неуважно поцілував дружину десь біля носа, помахав рукою дітворі й подався в Сіті.

А Сіті, — діти це чудово знали, — було таке місце, куди містер Бенкс ходив щодня, звичайно, крім неділі й свят, сідав там у велике крісло за великий стіл і робив гроші. Цілісінький день, не покладаючи рук, вирізував він пенси й шилінги, півкроновики і трипенсовики. Він приносив їх додому в невеличкому чорному портфелі й іноді давав яку монету Джейн і Майклові, щоб кинули у свою скарбничку, а як не мав чого дати, то казав:

— Банк луснув.

І діти розуміли, що того дня тато вирізав дуже мало грошей.

Отож містер Бенкс пішов із дому, взявши свого чорного портфеля, а місіс Бенкс подалася до вітальні, сіла на канапі й цілий день писала листи до газет, прохаючи якнайшвидше прислати декількох няньок, бо вони їй негайно потрібні; а нагорі, в Дитячій кімнаті, Джейн із Майклом дивилися у вікно, цікаві побачити, хто ж то до них прийде. Діти раділи, що нянька Кеті пішла собі, бо вони її не любили.

Вона була стара й гладка, і від неї завжди тхнуло ячмінним виваром — ним вона лікувалася. Кожна інша нянька усе-таки буде краща за няньку Кеті, думали діти, а може, ще й багато краща.

Коли день уже почав ховатися кудись за Парк, місіс Брілл і Елін прийшли дати Джейн і Майклові вечеряти й викупати Близнят.

А після вечері Джейн із Майклом посідали біля вікна, виглядаючи містера Бенкса і слухаючи, як східний вітер шумить між голим гіллям вишень у Вуличці. Дерева так нагинались і викручувались, що в сутінках здавалося, ніби вони збожеволіли і самі виривають із землі своє коріння.

— Он він! — раптом вигукнув Майкл, показуючи на якусь постать, що несподівано наче виросла перед хвірткою.

Джейн напружено вдивлялася у згуслі сутінки.

— Ні, це не тато, — сказала вона. — Не він. Постать унизу, згинаючись під вітром, натиснула на клямку хвіртки й відчинила її, — і тоді діти побачили, що то була жінка. Однією

рукою вона притримувала на голові капелюшок, а в другій несла сумку. І враз Джейн і Майкл, що не спускали з жінки очей, побачили щось дивовижне. Тільки-но жінка опинилася по цей бік хвіртки, її ніби вітром підкинуло вгору і понесло до Будинку. Так неначе й перед тим її до брами приніс вітер, почекав, поки вона відчинить хвіртку, а тоді знов підхопив з усім, що вона несла, й поставив перед дверима Будинку. Надворі щось гримнуло, і Будинок аж задрижав, коли вона опустилася додолу.

— Ой-ой-ой! Такого я ще ніколи не бачив! — скрикнув Майкл.

— Ходім подивимося, хто це! — сказала Джейн, ухопила Майкла за руку і через усю кімнату потягла його на сходи.

Звідти вони завжди дивились, що діялося внизу.

Цього разу діти побачили, що з вітальні вийшла мати, а слідом за нею незнайома жінка. Джейн з Майклом угляділи, що в неї блискуче чорне волосся ("Наче в дерев'яної ляльки", — прошепотіла Джейн), і що вона струнка, руки й ноги в неї великі, а маленькі очі сині й проникливі.

— Ви побачите, що вони дуже славні діти, — казала місіс Бенкс.

Майкл штовхнув Джейн ліктем під бік.

— З ними не буде ніякої мороки, — вела дам місіс Бенкс, не дуже впевнено, ніби сама не вірила в те, що казала.

Дітям почулося, немовби незнайома пирхнула, наче й вона також не повірила.

— Ну а щодо рекомендації... — казала місіс Бенкс.

— О, я взяла за правило обходитися без рекомендацій, — твердо промовила незнайома.

Місіс Бенкс сторопіла.

— Але ж, я гадала, так заведено, — почала вона. — Тобто... Так усі роблять.

— Дуже старомодний звичай, як на мене, — почули Джейн з Майклом суворий голос. — Дуже. Можна сказати, украй застарілий.

А, щоб ви знали, місіс Бенкс страх не любила здаватися застарілою. Просто терпіти не могла.

— Ну, гаразд. Байдуже про ті рекомендації. Я просто спитала, бо, може, ви... е-е-е... самі б хотіли... Дитяча кімната нагорі.

І вона рушила до сходів, ні на мить не змовкаючи. Тим-то вона й не помітила того, що робилося в неї за спиною. Зате Джейн з Майклом добре бачили згори, яку нечувану штуку втнула незнайома.

Звичайно, вона піднялася сходами нагору слідом за місіс Бенкс, але зовсім не так, як усі люди.

З величезною сумкою в руках вона легесенько... виїхала нагору поруччям сходів і опинилася під дверима Дитячої одночасно з місіс Бенкс. Такого, — Джейн і Майкл це твердо знали, — ще нікому не пощастило зробити. Спуститися — інша

річ, вони й самі не раз спускалися поруччям. Але щоб нагору виїхати — ні, ніколи!

Вони зачудовано дивилися на незнайому гостю.

— Отже, ми з вами домовилися, — сказала їхня мати і полегшено зітхнула.

— Майже. Настільки мене влаштовуватиме, — промовила незнайома, втерши носа великою барвистою хустиною.

— Ну, діти, — сказала місіс Бенкс, раптом помітивши Джейн і Майкла, — що ви тут робите? Це ваша няня Мері Поппінс. Джейн, Майкле, привітайтеся. А це, — вона показала на малят у ліжечках, — Близнята.

Мері Поппінс прискіпливо роздивлялася дітей, переводячи погляд з одного на друге, наче зважувала, подобаються вони їй чи ні.

— Ми вас влаштовуємо? — спитав Майкл.

— Майкле, не будь нечемою, — застерегла мати. Мері Поппінс усе розглядала дітей допитливими очима. Нарешті голосно втягла в себе повітря, ніби на ознаку того, що вона все зважила, і сказала:

— Я залишуся у вас.

— Сказала так, — розповідала згодом місіс Бенкс чоловікові, — начеб зробила нам он яку ласку.

— А може, й зробила, — сказав містер Бенкс, на мить виткнувши носа з-за газети і одразу ж знов сховавши.

Коли мати пішла, Джейн з Майклом бочком-бочком підійшли ближче до Мері Поппінс, яка все стояла мов укопана, згорнувши на грудях руки.

— Як ви прийшли? — спитала Джейн. — Вас так неначе вітром принесло.

— Вітром же, — коротко відповіла незнайома. Потім розмотала з шиї шарф, скинула капелюшок і почепила на ріжок ліжка.

Вона ніби не збиралась більше нічого казати, тільки час від часу пирхала. Тому й Джейн не озивалася. Та коли Мері Поппінс нахилилася, щоб розпакувати сумку, Майкл не втерпів:

— Яка чудна сумка! — сказав він.

— Килим! — пояснила Мері Поппінс, вставляючи ключика в замок.

— То в ній — килим?

— Ні, вона — з килима.

— А, розумію, — сказав Майкл, хоч насправді нічого не розумів.

Тим часом сумку вже було розкрито — і діти здивовано побачили, що вона порожнісінька.

— О! — вимовила Джейн. — Та там нічого немає!

— Як-то — нічого немає? — обурилася Мері Поппінс, ніби її образили. — Отже, нічого немає?

І з цими словами вона витягла з порожнісінької сумки накрохмалений білий фартух і пов'язалась ним, далі вийняла великий шматок туалетного мила, що називалося "Сонячне", зубну щіточку, пакетик шпильок для кіс, пляшечку парфумів, невеличкий розкладний стільчик і коробочку м'ятних таблеток.

Джейн і Майкл тільки дивилися.

— Адже ж я бачив! — прошепотів Майкл. — Я ж бачив, там нічого не було!

— Цс-с-с! — цитьнула Джейн, бо саме тоді Мері Поппінс дістала з сумки здоровенну пляшку з написом: "Вживати по чайній ложці перед сном". До пляшки була прив'язана ложка. Мері Поппінс налила в ложку червоної рідини з пляшки.

— Це ваші ліки? — спитав Майкл з великою цікавістю.

— Ні, ваші, — відповіла Мері Поппінс, простягаючи йому ложку.

Майкл сторопів. Тоді закрутив носом. І почав протестувати:

— Я не хочу! Мені не треба! Я не буду!

Але вона не спускала з нього очей, і Майкл раптом збагнув, що не можна дивитися на Мері Поппінс і не скоритись їй. У ній було щось таке, — чудне й незрозуміле, — що тобі робилося і

страшно, й заразом цікаво. Ложка присунулась ще ближче. Він затамував подих, заплющив очі й роззявив рота. І відчув казковий смак. Поводив язиком, ковтнув, — і по його обличчі розлилась щаслива усмішка.

— Суничне морозиво! — вигукнув він у захваті. — Я хочу ще!

Але Мері Поппінс так само поважно уже наливала з пляшки для Джейн. Цього разу рідина в ложці була сріблясто-жовто-зелена. Джейн випила.

— Лимонний сік із цукром! — сказала вона, ласо облизуючись.

Але коли Мері Поппінс з пляшкою в руках ступнула до Близнят, Джейн так і кинулась до неї.

— Ой, будь ласка, не треба! Вони ще маленькі! їм завадить! Будь ласка, не треба!

Але Мері Поппінс робила своє. Вона тільки грізно, застережливо глянула на Джейн і наставила ложку Джонові до ротика. Він ковтнув, аж затрусився. З ложки трохи капнуло хлоп'яті на грудничок, і Джейн з Майклом побачили, що то молоко. Нарешті черга дійшла до Барбари, і вона ковтнула питво й двічі облизнула ложку.

А наостанку Мері Поппінс знов налила в ложку рідини і урочисто випила сама.

— Пунш із ромом, — сказала вона, прицмокнувши, й заткнула пляшку.

У Джейн з Майклом аж очі полізли на лоба з дива, але довго дивуватись їм не довелося, бо Мері Поппінс, поставивши чародійну пляшку на камін, обернулася до них.

— Ну, — сказала вона, — а тепер гайда в ліжко!

І заходилася їх роздягати. Джейн з Майклом постерегли, що всі чисто гачечки й ґудзички, з якими нянька Кеті мала стільки клопоту, тепер немов самі собою розліталися, тільки-но на них падав погляд Мері Поппінс. Не минуло й хвилини, а діти вже лежали в ліжках і дивилися, як Мері Поппінс при тьмяному світлі нічника виймає решту свого майна з сумки. Вона витягла сім байкових нічних сорочок, чотири ситцевих, коробку доміно, дві купальні шапочки і альбом з листівками. А наприкінці дістала з сумки розкладне ліжко з простирадлом і пуховою ковдрою зверху і поставила між ліжечками Джона й Барбари.

Джейн і Майкл сиділи кожне у своєму ліжку, побравшись за руки, і тільки дивились на все те. Усе було таке несподіване, що обоє заніміли з дива. Одне вони знали твердо: в Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вулиці сталося щось небувале.

Мері Поппінс, накинувши на голову одну з семи байкових нічних сорочок, заходилася під нею роздягатись, наче під наметом. Майкл, зовсім зачарований цією новою несподіванкою, спитав:

— Мері Поппінс, ви нас ніколи не покинете, еге ж? З-під нічної сорочки не почулось ніякої відповіді.

Майкл не міг з цим змиритися.

— Ви ж не покинете нас, ні? — стурбовано перепитав він ще раз.

Голова Мері Поппінс виринула з-під сорочки. Нянька здавалася дуже сердитою.

— Ще одне слово з цього кутка, — грізно мовила вона, — і я гукну поліцію!

— Я тільки хотів сказати, — нерішуче озвався Майкл, — ми... ми сподіваємося, що ви не підете від нас так одразу? — Він збентежився й замовк.

Мері Поппінс мовчки міряла очима то його, то Джейн. І кінець кінцем тільки пирхнула.

— Пробуду, поки вітер зміниться, — тільки й сказала вона, дмухнула на свічку й лягла в своє ліжко.

— Ну, то все гаразд, — промовив Майкл чи сам до себе, чи до Джейн.

Та Джейн його не чула. Вона думала про те, що сталося, і ніяк не могла надивуватись...

Отак Мері Поппінс оселилася в Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вуличці.

І, хоча інколи дехто з його мешканців нишком зітхав, згадуючи звичайне тихе життя часів няньки Кеті, проте, загалом, усі вони раділи, що з'явилась Мері Поппінс.

Містер Бенкс радів, що вона прийшла, не спинивши вуличного руху, і не довелося давати Регулювальникові шилінг за клопіт. Місіс Бенкс раділа, бо мала нагоду перед кожним похвалитись: мовляв, у її дітей нянька така передова, що не визнає рекомендацій. Місіс Брілл з Елін раділи, бо тепер їм

можна було днями пити в кухні чай з великих чашок і не морочити собі голови вечерею в Дитячій. І Робертсон Ей радів. Бо в Мері Поппінс були тільки одні черевики, і вона чистила їх сама.

Але ніхто не знав, що думала про це сама Мері Поппінс, бо вона ніколи нікому нічого не розповідала.

СМІШИЛЬНИЙ ГАЗ

— А він буде дома, буде, буде? — спитала Джейн, коли вони з Майклом і Мері Поппінс вийшли з автобуса.

— А як ти гадаєш — чи попросив би мій дядько привести вас до себе на чай, якби сам збирався десь іти? — промовила Мері Поппінс, видимо ображена питанням Джейн.

Вона була в синьому пальті з срібними ґудзичками і в синьому ж капелюшку під колір пальта, а в ті дні, коли вона так одягалася, образити її було найлегше в світі.

Усі троє йшли в гостину до дядька Мері Поппінс містера Перука, і Джейн з Майклом так довго чекали цієї події, що тепер страшенно потерпали: ану ж не застануть містера Перука дома?

— Чому його звати містер Перук? У нього на голові перука? — спитав Майкл.

— Його звати містер Перук, бо таке у нього прізвище. І нема в нього на голові перуки, у нього на голові лисина, — сказала Мері Поппінс. — І коли я почую ще бодай одне запитання, ми зараз же вернемось додому.

І вона пирхнула, як завжди, коли бувала невдоволена. Джейн і Майкл сердито перезирнулися. Вони ніби казали одне одному:

— Ні про що більше її не питай, бо ми так і не потрапимо туди!

На розі перед тютюновою крамницею Мері Поппінс поправила капелюшок на голові. Вітрина у цій крамниці була з тих, що роблять з однієї людини аж три, так що кінець кінцем тобі починало здаватись, ніби ти — це не ти, а цілий гурт інших людей. А проте Мері Поппінс зітхнула з утіхи, побачивши у вітрині аж три власних постаті відразу, кожну в синьому пальті з срібними ґудзичками і в синьому ж капелюшку під колір пальта. Дивитись на них Мері Поппінс було так приємно, що вона б хотіла, аби у вітрині відбивалося з десяток а чи й три десятки Мері Поппінс. Що більше, то краще.

— Ходімо вже, — сказала вона суворо, так наче це вони її тут забарили.

Всі троє звернули за ріг і ось уже смикнули за шнурок дзвінка на дверях будинку номер три по вулиці Робертсона. Джейн з Майклом почули, як дзвінок приглушено залунав десь у глибині будинку, й тепер уже були певні, що за якихось одну-дві хвилини вони сядуть пити чай поруч із дядьком Мері Поппінс містером Перуком.

— Звісно, якщо він удома, — пошепки сказала Джейн до Майкла.

Тієї ж миті двері відчинилися, і гості побачили перед собою худорляву, не дуже привітну жінку.

— Він дома? — вихопився Майкл.

— Я буду тобі дуже вдячна, якщо ти даси говорити мені, — промовила Мері Поппінс, кинувши на нього грізний погляд.

— Добрий день, місіс Перук, — чемно сказала Джейн.

— Місіс Перук! — підхопила сухорлява жінка голосом, ще тоншим, ніж вона сама. — Як ти смієш звати мене місіс Перук? Ні вже, красненько дякую, я собі міс Персіммон і пишаюся з цього! А то — місіс Перук! Цього ще бракувало!

Вона, здавалося, була дуже ображена, і діти подумали, що, мабуть, містер Перук якийсь дивак, коли міс Персіммон так тішиться, що вона не місіс Перук.

— Нагору, перші двері, — буркнула міс Персіммон і кинулася коридором геть, знай обурено примовляючи тонким, пискливим голосом:

— Цього ще бракувало! Місіс Перук!

Джейн з Майклом пішли за Мері Поппінс на другий поверх. Мері Поппінс постукала в перші двері.

— Заходьте, заходьте! Ласкаво прошу! — почувся з кімнати гучний веселий голос.

Серце Джейн від хвилювання застрибало в грудях.

— Він удома! — виразно глянула вона на Майкла. Мері Поппінс відчинила двері й підштовхнула дітей уперед. Вони опинились у великій, привітній кімнаті. У кутку ясно горів

камін, а посередині стояв здоровенний стіл, накритий до чаю: чотири чашки з блюдцями, стосик бутербродів, булочки, кокосові тістечка і великий сливовий пиріг з рожевою поливою.

— Ну, оце-то справді радість! — привітав їх той же таки гучний голос, і Джейн з Майклом озирнулись по кімнаті, шукаючи господаря. Та його ніде не було видно. У кімнаті начебто не було анікогісінько. І враз діти почули, як Мері Поппінс сердито сказала:

— Ох, дядьку Альберте! Ви знову за своє! Сьогодні ж не день вашого народження, правда?

Кажучи це, вона дивилася на стелю. Джейн з Майклом і собі глянули вгору й, на превеликий свій подив, побачили кругленького, товстого, лисого добродія, що висів у повітрі, ні завіщо не тримаючись. Щоправда, він нібито не просто висів, а, здавалось, сидів на повітрі, бо переплів ноги і, коли гості увійшли, саме відклав набік газету, яку, певно, перед цим читав.

— Люба моя, — промовив містер Перук, усміхнувшись до дітей і винувато дивлячись на Мері Поппінс, — мені страшенно шкода, та, здається, у мене сьогодні таки день народження.

— Ох-ох-ох! — тільки й сказала Мері Поппінс.

— Я про це згадав лише вчора пізно увечері і вже не міг послати вам листівку з проханням навідатися до мене іншим разом. Страшенно прикро, еге ж? — вів він далі, дивлячись униз, на Джейн і Майкла. — Я бачу, ви неабияк здивовані, — додав містер Перук.

І справді, обоє дітей з дива так широко пороззявляли роти, що, якби містер Перук був менший, то міг би ненароком у котрийсь ускочити.

— Мабуть, доведеться все вам пояснити, — спокійно сказав містер Перук. — Бачите, річ ось у чому. Я людина весела і дуже люблю сміятися. Ви, певно, й не повірите, скільки всього на світі мене смішить. Я можу сміятися майже з усього, що бачу, слово честі!

І, промовивши це, містер Перук дрібно застрибав угорі — від сміху, що вдався такий веселий.

— Дядьку Альберте! — сказала Мері Поппінс, і містер Перук враз перестав сміятися.

— Ох, пробач, моя люба! То про що я говорив? А, згадав! І найкумедніша штука... Гаразд, Мері, я не сміятимусь, якщо тільки мені пощастить. Найкумедніше, що коли мій день народження випаде в п'ятницю, то вже тоді я так регочу, що мною просто підкидає. Просто підкидає вгору, — казав містер Перук.

— А чому?.. — почала Джейн.

— А чому?.. — почав Майкл.

— Бачите, як тільки я засміюся в п'ятницю, то вже так набираюся смішильним газом, що просто не можу втриматися на землі. Навіть коли я всього-на-всього всміхнуся, то й тоді те саме... навіть коли тільки згадаю щось смішне — умить злітаю, мов надувна кулька. І поки я не подумаю про щось серйозне, ніяк не спущусь додолу.

І містер Перук знов захихотів, але, помітивши обличчя Мері Поппінс, перестав сміятися і повів далі:

— Звісно, це незручно, але не скажу, що неприємно... З вами таке, мабуть, ніколи не траплялось?

Джейн і Майкл похитали головами.

— Ну, певно. Я так і знав. Мабуть, це тільки в мене така звичка. Якось, прийшовши з цирку, я ще й наступного дня так реготав, що — повірите? — підскочив і пробув угорі цілісіньких дванадцять годин, не спустився, аж поки годинник не вибив рівно північ. Тоді вже, звісно, я так і ляпнувся додолу, бо ж почалася субота, і мій день народження минув. Химерно, еге ж? Щоб не сказати — кумедно. І сьогодні ось ви з Мері Поппінс завітали до мене в гостину, і, як на те, сьогодні знов п'ятниця і день мого народження! Ой лишенько, не смішіть мене, благаю!..

І хоча Джейн з Майклом не робили нічого дуже вже кумедного, а тільки приголомшено дивилися на містера Перука, він знов гучно зареготався і від сміху аж заскакав у повітрі з газетою, що шелестіла у нього в руці, і з окулярами, що ледве трималися на кінчику носа.

Це було так кумедно — дивитися, як містер Перук підскакував і перекидався вгорі, мов надувна кулька з руками й ногами, хапаючись то за стелю, то за газову лампу, — що Джейн з Майклом, хоч як вони силкувалися поводитись пристойно, просто не могли стриматися. Вони зареготались. Та як! Вони з усієї сили стискували губи, щоб не випустити з себе сміху, та все дарма! Кінець кінцем обоє попадали додолу й так і покотились по підлозі, заходячись з реготу.

— Ну, знаєте, — промовила Мері. Поппінс. — Ну, знаєте, така поведінка!..

— Ох, я не можу! Я не можу! — аж стогнав Майкл, підкотившись до каміна. — Ой, як мені смішно! Ох, Джейн, як мені смішно!

Джейн не відповідала. Бо з нею скоїлася дивна штука. Вона відчула, що від сміху ставала чимраз легша, так ніби в неї напомпували повітря. Це було незвично й заразом дуже приємно, і від цього ще дужче хотілося сміятись. І зненацька її підкинуло вгору, і Джейн попливла в повітрі.

Майкл, занімівши з дива, тільки дивився, як вона ширяє по кімнаті. Ось, легенько стукнувшись об стелю, Джейн попливла під нею, поки дісталася до містера Перука.

— Отакої! — вигукнув містер Перук, страшенно здивувавшись. — Чи не хочеш ти сказати, що й у тебе сьогодні день народження?

Джейн покрутила головою.

— Ні? Ну, то тоді ти, певне, наковталась смішильного газу. Агов, обережно, не зачепися за камін!

Останні слова були звернені до Майкла, що несподівано підскочив угору і тепер шугав у повітрі, заходячись з реготу. Ледь черкнувшись об орнамент на каміні, він минув його і бухнувся просто на коліна до містера Перука.

— Привіт! — сказав містер Перук, гаряче потиснувши йому руку. — Оце справді по-дружньому, щоб я так жив! Піднятись до мене вгору, коли я не можу спуститися вниз, — оце воно!

Вони з Майклом перезирнулися і враз, закинувши догори голови, зайшлися з сміху.

— Здається мені, — сказав містер Перук до Джейн, —ти можеш про мене подумати, що я — найневихо-ваніша людина в світі. Така в мене мила гостя, а я й досі не запросив її сісти. На жаль, я не маю тут напохваті стільця, але, гадаю, ти швидко переконаєшся, що на повітрі дуже зручно сидіти, правду кажу!

Джейн сіла і пересвідчилась, що справді на повітрі сидиться дуже непогано. Вона скинула капелюшок, поклала обік себе, і він завис там без ніякої опори.

— Отак-о! — сказав містер Перук. Тоді обернувся і глянув униз на Мері Поппінс— Ну, Мері, ми розташувались. Але ж я турбуюся, як ти там. Мушу тобі сказати, я щасливий вітати сьогодні у своїй оселі тебе і моїх маленьких друзів. Ну, Мері, ти супишся... Ти, певно, не похваляєш... е-е-е... усього цього.

Він вказав на Джейн і Майкла і поквапливо промовив:

— Пробач, Мері, люба, але ж ти знаєш, зі мною таке трапляється. І я тобі скажу, я й гадки не мав, що це перейде на моїх маленьких приятелів, слово честі, я цього не сподівався, Мері! Я думав, попрошу їх прийти іншим разом, або ж пригадаю собі щось сумне, або...

— Ну, знаєте, дядьку Альберте! — скривилася Мері Поппінс. — Я такого не бачила зроду! Як це ви в таких літах...

— Мері Поппінс, Мері Поппінс, ідіть до нас! — раптом вихопився Майкл. — Подумайте про щось кумедне й самі побачите — це дуже легко!

— Нам тут без вас сумно! — сказала й Джейн, простягаючи до Мері Поппінс руки. — Подумайте про щось смішне.

— Ох, та їй навіть нема в цьому потреби, — сказав містер Перук, зітхнувши, — вона сама знає, що їй досить лише захотіти — і вона злетить, навіть не усміхнувшись.

І він якось дивно, загадково поглянув на Мері Поппінс, що й досі стояла на килимку перед каміном.

— Що ж, — сказала Мері Поппінс, — усе це дуже нерозумно й не смішно, та коли вже ви всі там, угорі, і, як бачу, не можете спуститись, доведеться мені теж піднятися до вас.

І з цими словами, на диво Джейн і Майклові, вона опустила руки вздовж боків і, не засміявшись, навіть злегесенька не всміхнувшись, шугнула догори і вмостилася біля Джейн.

— Скільки вже разів, — пробурчала вона,— скільки разів, цікаво мені знати, я тобі казала: скидай пальто, увійшовши до теплого приміщення?

! вона розщібнула на Джейн пальто, скинула його з неї і рівненько поклала на повітря поруч з капелюшком.

— Так, так, Мері, — задоволено сказав містер Перук і, нахилившись, поклав окуляри на камін. — Ну, ось ми всі зручненько вмостилися.

— Нічого собі зручненько! — пирхнула Мері Поппінс.

— І можемо випити чайку, — вів своє містер Перук, ніби й не чув зауваження Мері Поппінс.

І враз на його обличчі проступив переляк.

— Ой лишенько! — вигукнув він. — Як прикро! Я зовсім забув, що стіл же внизу, а ми вгорі. Що ж нам тепер робити! Ми — тут, а стіл — там! Який жах, який жах! Але ж, Господи, це так кумедно!

І він, затуливши обличчя хустинкою, голосно зареготав.

Джейн із Майклом, хоч і як їм було шкода, що тут нема булочок і пирога, й собі не втрималися від сміху.

Містер Перук утер очі.

— На це є тільки одна рада, — сказав він, — треба подумати про щось серйозне, про щось сумне-сумнісіньке. Тоді ми зможемо спуститися на землю.

Ну — раз, два, три — думаймо про щось дуже невеселе!

І вони почали щосили думати, попідпиравши голови руками.

Майкл думав про школу, про те, що одного чудового дня йому доведеться піти вчитися. Але сьогодні й це здалось йому веселим, і він засміявся.

Джейн подумала: "За якихось чотирнадцять років я стану дорослою!" Але це було зовсім не сумно, а, навпаки, дуже гарно і досить утішно. Вона аж усміхнулась, уявивши себе дорослою, в довгій сукні і з сумочкою в руці.

— Ось хоч би моя старенька тітка Емілія, — міркував уголос містер Перук. — її переїхав омнібус. Сумно, ох, як же сумно! Аж плакати хочеться. А парасолька її лишилася ціла! Хіба ж це не кумедно, га?

Він і сам незчувся, як весь уже трусився від сміху, уявивши собі парасольку тітки Емілії.

— Марна річ, — сказав він, висякавшись. — Нічого в мене не виходить. Та й моїм маленьким друзям теж, здається, не щастить згадати щось сумне. Мері, а чи не стала б ти нам у пригоді? Ми хочемо чаю.

Джейн із Майклом ще й сьогодні не могли б сказати певно, що ж, власне, тоді сталося. Одне вони знали твердо, — що як тільки містер Перук попросив Мері Поппінс, стіл унизу захитався на своїх ніжках, а далі, брязкаючи чашками й висипаючи тістечка з тарілок на скатертину, шугнув через усю кімнату вгору і, плавно повернувшись у повітрі, став перед ними так, що містер Перук опинився на чільному місці.

— Моя люба дівчинко! — вигукнув містер Перук, з гордістю дивлячись на Мері Поппінс. — Я знав, що ти якось нам зарадиш. Ну, Мері, то, може б, ти сіла кінець столу та була б нам за господиню й наливала чай? А мої маленькі гості нехай посідають обабіч від мене. Отак буде добре, — сказав він, коли Майкл з підскоком перебіг повітрям і вмостився праворуч від нього.

Тепер вони всі розташувалися вгорі круг столу, і жодного бутерброда, жодної грудочки цукру не було забуто.

Містер Перук задоволено всміхнувся.

— Здається, заведено починати з бутербродів, — сказав він до Джейн і Майкла. — Але коли вже сьогодні мій день народження, то ми почнемо не так, як заведено, а, як мені завжди здавалось, треба починати: з пирога!

І він кожному відрізав по великому шматку.

— Ще чаю? — спитав він у Джейн.

Але не встигла вона відповісти, як у двері добре постукали.

— Заходьте! — гукнув містер Перук.

Двері відчинилися, і на порозі стала міс Персіммон з чайником окропу на таці.

— Я подумала, містере Перук, — почала вона, озираючись по кімнаті, — що, може, вам треба буде ще гарячої... Ой лишенько, я зроду... зроду-віку!.. — скрикнула вона, углядівши, що всі вони сидять за столом у повітрі. — Зроду-віку я такого не бачила! Кажу вам правду, містере Перук, я завжди знала, що ви собі трохи дивний. Та я намагалася того не помічати, пам'ятаючи, що ви справно платили за житло. Але такі, як оце, звички — пити з гістьми чай у повітрі... Містере Перук, я просто приголомшена! Це просто негідно, а для джентльмена вашого віку... я б ніколи...

— Ану ж і ви, міс Персіммон? — озвався Майкл.

— Що — я? — гордовито спитала міс Персіммон.

— Ухопите смішильного газу так, як ми?

Міс Персіммон зневажливо труснула головою.

— Сподіваюсь, юначе, — мовила вона, — що я не втратила ще решток самоповаги, щоб метлятися в повітрі, як гумова кулька на шнурку! Красно дякую, я стоятиму на власних ногах, — або я не Емі Персіммон! Ой ґвалт, та що ж це діється? Я не можу йти... я... кудись... Ой рятуйте!

Бо зненацька міс Персіммон, цілком усупереч власному бажанню, відірвалась від підлоги і перевальцем пішла в повітрі, коливаючись туди-сюди, немов дуже тонке барильце, і ледве втримуючи в руках тацю. Вона мало не плакала від сорому, коли, нарешті, дісталась до столу і поставила на нього чайник із водою.

— Дякую, — спокійно і дуже ввічливо сказала Мері Поппінс.

Після цього міс Персіммон повернулася і почалапала додолу, усе примовляючи собі під ніс:

— Яка ганьба! Щоб оце я, вихована, статечна жінка!., мені треба звернутись до лікаря!

Ледве торкнувшись підлоги, вона прожогом кинулася геть з кімнати, заломивши руки.

— Яка ганьба! — ще раз почули вони її стогін, коли вона вже зачинила за собою двері.

— Тепер вона вже не Емі Персіммон, бо не встояла на власних ногах, — прошепотів Майкл до Джейн:

Але містер Перук дивився на Мері Поппінс дивно — нібито й весело, ніби й докірливо.

— Мері, Мері, не треба було тобі, — щоб я так жив! Вона, сердешна, цього не витримає. Та... ой лишенько!.. Як же вона прекумедно чалапала по повітрі! Ой Господи, ой сили небесні!

І він разом з Джейн і Майклом підхопилися з-за столу і знов так і покотились по повітрі, аж за боки беручись від сміху на думку про те, яка смішна була міс Персіммон.

— Ой мамочко! Не смішіть мене, я більше не можу, я лусну! — гукав Майкл.

— Ох, ох, ох! — кричала Джейн, ледве переводячи подих, ухопившись руками за серце.

— О Боже мій, Господи милосердний! — реготав містер Перук, витираючи очі полою піджака, бо ніяк не міг знайти хустинки.

— ЧАС ДОДОМУ! — пролунав раптом голос Мері Поппінс, перекривши регіт, мов голосна сурма.

І враз, в одну мить, Джейн з Майклом і містер Перук опустилися на землю. Гупнули на підлогу усі троє разом, аж луна пішла. Думка про те, що треба Джейн і Майклові йти додому, була їхня перша сумна думка цього дня, і тільки-но вона з'явилася в їхніх головах, як весь смішильний газ одразу вивіявся з них.

Джейн з Майклом, зітхаючи, дивилися, як Мері Поппінс повільно спускається додолу з пальтом і капелюшком Джейн у руках.

Містер Перук і собі зітхнув — глибоко й тяжко.

— Як прикро! — сказав він серйозно. — Дуже сумно, що вам треба йти додому. Для мене це був найвеселіший день. А для вас?

— І для нас, — сказав Майкл журливо, раптом зрозумівши, як невесело стояти на землі і не мати в собі ніякого смішильного газу.

— 1 для нас, і для нас, — сказала й Джейн, стала навшпиньочки і поцілувала містера Перука у зморщену, мов яблуко, щоку. — 1 для нас, і для нас, і для нас!

У автобусі, дорогою додому, вони сиділи по обидва боки Мері Поппінс. Обоє були незвично тихі.

Раптом Майкл сонно спитав:

— А часто це буває з вашим дядьком?

— Що буває? — гостро промовила Мері Поппінс, ніби Майкл своїм запитанням хотів її образити.

— Ну, що він підскакує, регочеться й літає у повітрі?

— Літає в повітрі? — голос Мері Поппінс став дуже сердитий. — Може, ти поясниш, що це має означати?

Джейн хотіла була допомогти братові:

— Майкл хоче сказати — чи ваш дядько часто набирає в себе смішильного газу і перекочується попід стелею?

— Перекочується? Попід стелею? Це що за вигадки? Перекочується попід стелею! Скажи ще, що мій дядько — надувна кулька!

Мері Поппінс ображено пирхнула.

— Але ж це правда! Ми бачили!

— Що бачили? Як він перекочувався? Та як ти смієш! Мій дядько, щоб ти знав, тверезий, чесний, працьовитий чоловік, і, будь такий ласкавий, висловлюйся про нього з пошаною. Та не бери в рот квитка! Отаке вигадати — перекочується! Щось нечуване!

Джейн з Майклом перезирнулися поза спиною в Мері Поппінс. Вони більше нічого не сказали, бо знали, що марно з нею сперечатись, хоч би які дива діялись перед очима.

Отож вони тільки перезирнулися, немов казали одне одному: "Чи правда це чи ні? Про дядька Мері Поппінс? Чия правда — наша чи її?" Але ніхто не міг їм відповісти.

Автобус мчав уперед, перехиляючись, ревучи й підскакуючи.

Мері Поппінс сиділа поміж дітьми, ображена, мовчазна. Та ось, потомлені, вони присунулись до неї ближче, пригорнулися щільніше і, все ще спантеличені, поснули...

МІС ЖАЙВОРОН ТА ЇЇ ЕНДРЮ

Міс Жайворон мешкала в сусідньому будинку.

Але перш ніж повести розповідь далі, треба вам сказати, який він був — сусідній будинок. А був він великий, чи не найбільший на всю Вуличку. Казали, що навіть Адмірал Бум заздрив міс Жайворон на її чудовий будинок, хоча в його власному будинку димарі були точнісінько мов корабельні труби, а в садку в нього стояла щогла. Мешканці Вулички не раз чули, як він, минаючи будинок міс Жайворон, вигукував:

— А, хай мені горлянка лусне! Навіщо їй такий будинок?

І найдужче Адмірал Бум заздрив на те, що до будинку міс Жайворон вело двоє воріт. Одні — для Родичів і Приятелів, а другі — для Різника, Пекаря і Молочаря. Якось Пекар помилився і зайшов тими ворітьми, що призначалися тільки для Родичів і Приятелів, і міс Жайворон так розгнівилася, що присяглась не брати в нього ніякого хліба.

Та кінець кінцем їй довелося пробачити Пекареві, бо на всю Вуличку тільки він умів пекти такі маленькі булочки з хитромудро закрученим хрумким вершечком. А все ж відтоді вона не дуже-то його любила, і як він приходив, то насував капелюха аж на самісінькі очі, — щоб міс Жайворон думала, ніби то не він, а хтось зовсім інший. Проте її ніколи не можна було обдурити.

Джейн з Майклом завжди знали, коли міс Жайворон у себе в садку або десь поблизу у Вуличці, бо на ній було стільки брошок, намиста й сережок, що вона вся дзвеніла й бряжчала, наче полковий оркестр. І щоразу як вона їх зустрічала, то казала одне:

— Доброго ранку! (Чи "Добридень!", коли був уже день, а не ранок). — Ну, то як наше здоров'ячко сьогодні?

І Джейн з Майклом ніколи не знали, чи вона питає про їхнє здоров'ячко, чи про здоров'ячко своє власне та свого Ендрю.

Тому вони просто відповідали:

— Добридень! (Чи там "Доброго ранку!", якщо це було вранці).

Цілий день, хоч би де діти були, вони чули, як міс Жайворон голосно гукала:

— Ендрю, а де ти? Або:

— Ендрю. Не можна виходити надвір без пальта! Або ж:

— Ендрю, іди-но до мамуні!

Чуючи таке, хтось би подумав, що Ендрю — маленький хлопчик. Та, зрештою, Джейн і думала, що для міс Жайворон Ендрю й є маленький хлопчик. Але Ендрю був не хлопчик. Ендрю був песик — один з тих малих, м'якесеньких пухнастих цуциків, які дуже нагадують хутряну муфту, поки не загавкають. Бо, звичайно, коли вже вони загавкають, тоді всі бачать, що то ніяка не муфта: хутряна муфта ніколи не зчинить такого галасу.

Отож цей Ендрю жив таким розкішним життям, що ви б подумали — він замаскований персидський шах. Він спав на шовковій подушечці у кімнаті міс Жайворон, двічі на тиждень їздив у її машині до Перукаря, що мив його шампунем; він їв вершки щосніданку, щообіду й щовечері, а інколи ще й креветки, і мав аж четверо пальт у смужку й картку різних кольорів. У Ендрю навіть буденного дня було повно усього такого, що іншому трапляється хіба там на день народження. А

вже коли був день народження в Ендрю, то на його святковий пиріг ставили дві свічки замість однієї за кожний прожитий рік.

Наслідком усього цього було те, що Ендрю дуже не любили всі у Вуличці. Люди відверто сміялися, коли бачили, як він у розкішному пальті, сидячи в глибині машини міс Жайворон з прикритими хутряним килимом ногами, їхав до Перукаря. А того дня, коли міс Жайворон купила йому дві пари маленьких шкіряних черевичків, щоб він міг гуляти в Парку за будь-якої погоди, всі сусіди збіглись під його ворота — подивитися і нишком покепкувати над Ендрю.

— Фу! — сказав якось Майкл, коли вони удвох із Джейн стежили за Ендрю крізь садову огорожу. — Фу, ну вже ж він і нікчема!

— А ти звідки знаєш? — спитала Джейн, дуже зацікавлена.

— Знаю. Я чув, так уранці назвав його тато! — відповів Майкл і зареготався так, щоб почув Ендрю.

— Він не нікчема! — промовила Мері Поппінс. — І годі балакати!

І вона сказала правду. Ендрю не був нікчема, як ви незабаром самі пересвідчитеся.

Не думайте, що він не поважав міс Жайворон. Він її поважав, навіть на свій лад любив. Та й як було йому не любити тієї, що завжди була до нього така добра, відколи він був ще малесеньким цуценятком, — хоч вона й занадто часто його цілувала. А проте не було сумніву, що життя, яким жив Ендрю, йому просто остогидло. Він віддав би половину усього

свого багатства, — якби мав його, — за шмат сирого м'яса, замість осоружної курячої грудинки чи омлету зі спаржею.

Бо в найглибшому, найпотаємнішому куточку свого серця Ендрю плекав мрію бути простим дворовим собакою. Він ще й разу не минув свого родоводу, який висів на стіні у вітальні міс Жайворон, не здригнувшись із сорому. І не раз, не два він думав собі, що нехай би краще в нього не було ні батька, ні діда, ні прадіда, коли міс Жайворон із цим так носиться.

Через своє палке бажання стати дворовим собакою він і друзів собі вибирав серед дворових собак. І як тільки траплялася нагода, він так і летів до воріт і сідав там, чекаючи котрого з них, щоб перекинутися простим щирим словом. Але міс Жайворон ледве, було, його помітить, неодмінно зчинить галас:

— Ендрю, Ендрю, йди додому, любчику, не підходь до цих жахливих волоцюг!

І звичайно, Ендрю мусив іти додому, бо міс Жайворон не завагалась би віднести його на руках і тим самим навіки зганьбити. І Ендрю червонів і чимдуж кидався нагору сходами, щоб приятелі, буває, не почули, як хазяйка називає його "моїм золотком", "моїм щастячком", "моєю цукерочкою".

Найбільшим приятелем Ендрю був не просто собі дворовий собака, а ПОСМІХ ЛЮДСЬКИЙ. Він був наполовину ердель, наполовину гончак, і обидві половини були гірші. Де тільки траплялася на вулиці бійка, він ліз у найбільшу гущу; йому перепадало від Листоноші та Регулювальника. І найдужче в світі любив він нишпорити в риштаках і цебрах із сміттям. Він таки справді був ПОСМІХ ЛЮДСЬКИЙ для всієї Вулички, і чимало людей дякувало долі, що він не їхній собака.

Але Ендрю любив його і, де лиш міг, шукав з ним зустрічі. Іноді їм щастило хіба що мимохідь обнюхати одне одного в Парку, але траплялось, хоч і дуже рідко, що вони довгенько гомоніли собі вдвох під хвірткою. Тоді приятель переказував Ендрю всі міські плітки і при цьому так безцеремонно реготався, що відразу було видно, як він усім тим гордує.

І раптом посеред розмови з вікна лунав голос міс Жайворон, і чужий пес підводився, показував їй язика, підморгував Ендрю і перевальцем рушав від хвіртки, ніби йому було байдужісінько про все на світі.

Ендрю, звичайно, ніколи не дозволялося виходити за хвіртку, хіба що з міс Жайворон — на прогулянку до Парку — або з котрою її служницею — робити манікюр.

Тож уявіть собі, як здивувались Джейн і Майкл, побачивши, що Ендрю сам-самісінький женеться повз них Парком, прищуливши вуха й задерши хвоста, ніби доганяючи тигра.

Мері Поппінс рвучко смикнула візок з Близнятами на себе, щоб Ендрю зопалу не увігнався в нього та не перекинув разом з дітлахами. А Джейн з Майклом почали його дражнити.

— Ти, Ендрю, а де твоє пальто? — загукав Майкл, підробляючись під тонкий, пискливий голосок міс Жайворон.

— Ендрю, капосний хлопчиську! — підхопила Джейн, і, звісно, голосок міс Жайворон вийшов у неї краще, бо вона ж була дівчинка.

Але Ендрю тільки зневажливо глянув на обох і голосно загавкав, дивлячись на Мері Поппінс.

— Гав-гав? — проказав він дуже швидко.

— Постривай лиш. Здається, звернути направо, і перший будинок з лівого боку, — сказала Мері Поппінс.

— Гав-гав? — знов так само швидко кілька разів промовив Ендрю.

— Ні, садка там немає. Тільки задвірок. Ворота майже завжди відчинені.

Ендрю знов загавкав.

— Я не певна, — сказала Мері Поппінс. — Але, мабуть, що так. Він звичайно приходить о цій порі додому.

Ендрю задер голову і щодуху припустив бігти. У Джейн і Майкла очі з дива поробились завбільшки як блюдця.

— Що він сказав? — в один голос запитали діти.

— Просто собі привітався, — промовила Мері Поппінс і так затиснула губи, наче не збиралась більше випустити з них ані словечка.

А Джон з Барбарою все щось лебеділи у візочку.

— Ні, не просто так, — озвався Майкл.

— Не просто! — підхопила Джейн.

— Ну, звичайно, ви ж краще знаєте. Як завжди, —згорда відказала Мері Поппінс.

— Я знаю! Він, мабуть, питався у вас, де хтось живе, — почав був Майкл. — Я знаю...

— Ну, коли ти знаєш, то чого ж морочиш мені голову й розпитуєш? — озвалась Мері Поппінс. — Я тобі не довідник.

— Ох, Майкле, — вимовила Джейн. — Вона нічого ніколи не скаже, якщо ти з нею так говоритимеш. Мері Поппінс, скажіть нам, будь ласка, що вам казав Ендрю!

— Спитай он його! Він знає! Пан Всезнайко! — сказала Мері Поппінс, зневажливо кивнувши головою на Майкла.

— Ох, ні, я не знаю, слово честі, не знаю! Мері Поппінс, ну скажіть!

— Пів на четверту. Час іти на підвечірок, — сказала Мері Поппінс, повернула візок і знов так міцно стулила губи, наче то були не губи, а корабельний люк.

За цілу дорогу додому вона не промовила ані слівця. Джейн з Майклом трохи відстали.

— Це ти винен! — сказала Джейн. — Тепер ми ніколи не дізнаємось!

— То й не треба! — затявся Майкл і щосили штовхнув свій самокат. — Я й не хочу знати.

Та насправді він страшенно хотів довідатись.

І сталось так, що й він, і Джейн, і геть усі у Вуличці дізналися про це ще до підвечірку.

Діти з Мері Поппінс саме мали перейти Вуличку навпроти свого Будинку, як почули крики біля сусіднього: там робилося щось дивне. Обидві покоївки міс Жайворон бігали, мов несамовиті, по садку, зазираючи під кожний кущ і заглядаючи на кожне дерево, так наче загубили найдорожчий скарб. Там-таки пре-поважно збавляв час і Робертсон Ей, змітаючи мітлою жорству на доріжці в садку міс Жайворон, ніби сподівався знайти загублений скарб під камінцями.

Сама міс Жайворон метушилася в садку, вимахувала руками й знай кричала:

— Ендрю, Ендрю! Ох, він пропав! Мій любий хлопчик пропав! Треба повідомити поліцію! Я поїду до Прем'єр-Міністра!

— Бідолашна міс Жайворон! — зітхнула Джейн і кинулась через дорогу.

їй стало страшенно шкода міс Жайворон, що здавалась такою пригніченою.

Але втішив міс Жайворон не хто інший, як Майкл. Уже повернувши до хвіртки Будинку Номер Сімнадцять, він окинув поглядом Вуличку і побачив...

— Он біжить Ендрю! Міс Жайворон, дивіться, оно, завертає за будинок Адмірала Бума!

— Де? Де він? Покажи! — вигукнула міс Жайворон, ледве зводячи подих, і подивилася туди, куди показував Майкл.

І справді, Ендрю був там. Він ішов так поволеньки й так спокійно, ніби нічим у світі не журився, а обіч нього виступав

великий пес, що був наполовину ер-дель, наполовину гончак, і обидві половини були гірші.

— Ну, слава Богу! — вигукнула міс Жайворон і голосно зітхнула. — Який тягар спав з моєї душі!

Мері Поппінс із дітьми стояли у Вуличці біля хвіртки будинку міс Жайворон. Сама міс Жайворон та обидві її покоївки посхилялися на огорожу. Ро-бертсон Ей кинув замітати й сперся на держак мітли, і всі вони мовчки дивилися, як Ендрю повертається додому.

А вони з приятелем спокійнісінько підходили до гурту, безтурботно помахуючи хвостами і попідводивши вуха; і, глянувши в очі Ендрю, кожний би сказав, що хоч би які цей собака мав думки, він не збирається від них відступатись.

— Ох, цей жахливий пес! — промовила міс Жайворон, углядівши супутника Ендрю. — Геть, іди геть, іди додому! — закричала вона.

Але пес тільки сів на тротуар, почухав лівою лапою праве вухо й позіхнув.

— Геть, іди геть! Іди собі! Іди собі! — міс Жайворон люто махала на пса руками. — А ти, Ендрю, — вела вона далі, — іди додому зараз мені! Щоб оце піти собі кудись, та ще як — самісінькому й без пальта! Я вкрай тобою незадоволена!

Ендрю спроквола гавкнув, але не поворухнувся.

— І що тільки ти, Ендрю, собі думаєш? Іди додому, зараз же! — наполягала міс Жайворон.

Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, — озвалася Мері Поппінс, — що не піде додому.

Міс Жайворон обернулася і згорда подивилася на неї.

— Звідки ви знаєте, що каже мій собака, дозвольте вас запитати? Звичайно ж, він піде!

Але Ендрю тільки труснув головою і кілька разів стиха завив.

— Він не піде, — знов сказала Мері Поппінс. — Не піде, якщо разом з ним не піде його приятель.

— Які нісенітниці! — розсердилася міс Жайворон. — Такого бути не може! Невже б я пустила оцього незугарного приблуду до свого садка?

Ендрю кілька разів гавкнув.

— Він каже, що він саме цього хоче, — пояснила Мері Поппінс. — Та й це не все: він каже, що піде собі геть звідси і житиме разом з своїм приятелем, якщо приятелеві не дозволять жити тут із ним.

— Ох, Ендрю, ти цього не зробиш, як ти можеш, після всього, що я для тебе зробила, і взагалі...

Міс Жайворон мало не плакала. Ендрю гавкнув і відвернувся. Чужий пес підвівся.

— Ох, він таки піде! — злякалася міс Жайворон. — Бачу, що піде! Він піде від мене!

Міс Жайворон якусь хвилину схлипувала в хустинку, тоді шморгнула носом і сказала:

— Що ж, нехай так, Ендрю. Я згодна. Нехай цей... цей... дворовий пес лишається. Звісно, з умовою, що спатиме він у підвалі, де вугілля.

Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, пані, що так він не згоден. Його приятель теж повинен мати шовкову подушку і спати у вашій кімнаті. А ні — то він спатиме в підвалі з своїм приятелем, — пояснила Мері Поппінс.

— Ендрю, як ти можеш? — простогнала міс Жайворон. — Я ніколи на таке не згоджуся!

Ендрю поворухнувся, ніби збирався рушати. Чужий пес і собі.

— Ох, ох, він мене кидає! — вереснула міс Жайворон. — Ну, добре вже, Ендрю, нехай буде, як ти хочеш. Він спатиме в моїй кімнаті. Та я ніколи вже не буду щаслива. Ніколи, ніколи! Через цього поганого пса!

Вона втерла сльози і повела далі:

— Я ніколи такого не сподівалася від тебе, Ендрю! Та я нічого більше не скажу. Нехай я страждатиму мовчки. А це... е-е-е... створіння я зватиму Приблудою чи Знайдою... чи...

При цих словах міс Жайворон чужий собака поглянув на неї вкрай обурено, а Ендрю голосно гавкнув.

— Вони кажуть — ви повинні звати його Віллебі, й ніяк інакше... — сказала Мері Поппінс. — Його ім'я — Віллебі.

— Віллебі? Ну й ім'я! Чимраз то краще! — сказала міс Жайворон у розпачі. — А що він зараз каже? — обернулася вона до Мері Поппінс, бо Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, що коли він повернеться, ви більше не повинні силувати його одягатися в пальто і їздити до перукарні. Це його останнє слово, — відповіла Мері Поппінс.

Запала тиша.

— Що ж, гаразд, — озвалася нарешті міс Жайворон. — Але я тебе попереджаю, Ендрю: якщо ти помреш від застуди — я не винна!

Сказавши це, вона повернулася і з ображеною міною пішла сходами вгору, шморгаючи носом і змахуючи зі щік останні сльозини.

Ендрю задер голову до Віллебі, немов казав: "Ходімо!", і приятелі біч-о-біч неквапом подалися садовою доріжкою, вимахуючи хвостами, ніби прапорами, і слідом за міс Жайворон увійшли до будинку.

— А бач, він і не нікчема! — сказала Джейн на сходах, коли вони з Майклом йшли до своєї кімнати.

— Ні, — погодився Майкл. — Але як тобі здається, звідки Мері Поппінс знала про це?

— Хтозна, — відповіла Джейн. — А вона нам ніколи-ніколи не скаже, це я знаю.

КОРОВА-ТАНЦЮРИСТКА

Джейн лежала в ліжку. Голова її була підв'язана строкатою шовковою хустиною Мері Поппінс: у неї боліло вухо.

— А як воно тобі болить? — став допитуватись Майкл.

— Так, наче в мене в голові гармати бухкають, — сказала Джейн.

— Справжні гармати?

— Ні, тріскачки.

— О-о! — тільки й промовив Майкл.

Ще трішечки, і він би й собі схотів, щоб у нього боліло вухо. Бо виходить, що це так цікаво!

— Почитати тобі книжку? — сказав він і рушив до полиці.

— Ні, я не можу слухати, дуже болить, — відповіла Джейн, притуливши до вуха руку.

— А хочеш, я сяду біля вікна і буду тобі казати, що побачу?

— Ну сядь, — сказала Джейн.

І Майкл майже цілий день сидів біля вікна й розказував Джейн про все, що діялося надворі. Часом те, що він казав, було нудне собі, а часом то й дуже цікаве.

— Он Адмірал Бум! — повідомляв він. — Вийшов з хвіртки й біжить кудись. Вже близько. Ніс червоний-червоний, і циліндр на голові. О, він уже проти сусідської хвіртки!

— А він каже "Хай мені горлянка лусне!"?

— Не чути. Мабуть, каже... Одна покоївка міс Жайворон вийшла в садок. А Робертсон Ей у нашому садку підмітає листя і дивиться на неї через огорожу. А тепер сів, відпочиває.

— У нього серце хворе, — сказала Джейн.

— Як ти знаєш?

— Він мені сказав. Говорив, що лікар йому наказував якомога менше працювати. А тато казав, що коли Робертсон Ей робитиме, як наказував лікар, то він його звільнить... Ох, як же ж бухкає! — скрикнула Джейн, знов хапаючись за вухо.

— Ого! — раптом вигукнув Майкл біля вікна.

— Що там таке? — підхопилася в ліжку Джейн. — Кажи!

— Такого ще не бувало! У Вуличці — корова! — кричав Майкл, підстрибуючи на стільці.

— Корова? Яка тобі корова? Корова — посеред міста? Що ти кажеш? Мері Поппінс! — загукала Джейн. — У Вуличці — корова! Майкл каже!

— Бо корова! І йде помаленьку. Задирає голову через усі хвіртки і роздивляється скрізь, наче що загубила, а тепер шукає!

— І я хочу подивитися, — заквилила Джейн.

— Он! — вказав Майкл за вікно і поглянув на Мері Поппінс. — Чудно, правда?

Мері Поппінс невдоволено визирнула у вікно. І раптом аж заніміла з несподіванки.

— Нема тут нічого чудного, — сказала вона, обернувшись до Джейн і Майкла. — Я знаю цю корову. Вона була щира приятелька моєї матері, і я буду вам вельми вдячна, якщо ви розмовлятимете з нею чемно.

Вона розгладила на собі фартух і поглянула на дітей дуже суворо.

— А ви її давно знаєте? — ввічливо спитав Майкл, сподіваючись, що, коли поводитиметься якнайчемніше, то довідається про корову ще щось.

— Знала вже й тоді, як вона ще до Короля не ходила.

— А коли це було? — улесливо спитала Джейн.

Мері Поппінс перевела погляд десь удалину. її очі немовби дивилися на щось, чого діти не бачили. Вони напружено чекали.

— Було це в давню давнину, — почала Мері Поппінс неквапливо, як звичайно розказують казку. Тоді помовчала, ніби пригадуючи собі те, що сталося за багато сотень років до нашого часу.

Руда Корова — таке вона мала ім'я. Моя мати казала, що це була дуже статечна Корова, і добре їй велося. Вона жила в лузі, найкращому за всі довколишні луги, широкому й рясно вкритому жовтцем з квітками завбільшки як блюдця і кульбабами, що стояли виструнчившись, мов солдати. Як тільки вона з'їдала голову одного такого солдата-кульбаби, натомість умить виростав інший, у зеленому військовому мундирі і жовтій гусарській шапці.

Корова жила там зроду, — моїй матері вона не раз казала, що не пам'ятає, щоб коли жила десь-інде. Межами того її квітчастого світу був великий живопліт і небо, і вона зовсім не знала, що там, поза ними. Руда Корова була дуже пристойна добродійка, завжди поводилась, як справжня леді, і твердо знала, ЩО до ЧОГО. Для неї кожна річ була або гарна, або погана, і ніяка інша. Кульбаба була або солодка, або кисла, іншого смаку вона ніколи мати не могла.

Руда Корова була дуже зайнята. Вранці вона давала уроки Рудій Теличці, своїй доні, а після обіду навчала її гарно поводитись і мукати, — одне слово, навчала її всього, що треба знати добре вихованому теляткові. Потім вони удвох вечеряли, і Руда Корова навчала Руду Теличку відрізняти добре зілля від поганого, — а вночі, коли дитя лягало спати, мати заходила на край лугу і там, жуючи жуйку, снувала свої спокійні думки.

Дні її минали всі однаковісінько. Одне Руде Телятко виростало і йшло у світ, а замість нього з'являлося інше. Не диво, що Руда Корова гадала собі й далі жити так само, як досі.

І звичайно, їй здавалось, що їй і бажати більше нічого, — аби тільки її життя до кінця не змінилось.

Та саме тоді, коли вона ото так собі гадала, несподіванка, — як згодом сама вона казала моїй матері, — вже підстерігала її. Вона впала на Руду Корову якось уночі — такої ночі, коли навіть зорі в небі були мов квітки кульбаби, а місяць посеред нього здавався велетенською стокроткою.

Тієї ночі, коли вже Руда Теличка давно спала, Руда Корова раптом підхопилася і пішла танцювати. Вона танцювала натхненно й прекрасно, чудово витримуючи такт, хоч їй ніхто не грав до танцю. Вона починала польку, тоді переходила на буйний шотландський танок, а далі — на зовсім особливий, який вигадала сама. А поміж танцями робила реверанси і низько вклонялася, черкаючись головою об квітки кульбаби.

— Господи! — сказала сама собі Руда Корова, витанцьовуючи матроський танок. — Це просто якесь диво! Я завжди мала танці за щось непристойне, а, виходить, це не так, бо ось я танцюю сама, а я ж для будь-кого можу служити за взірець!

І вона танцювала й танцювала, дуже вдоволена сама з себе. Та зрештою втомилася і вирішила, що вже натанцювалась досхочу й що треба лягти спочити. Але, на превеликий подив собі, вона відчула, що не може спинитися і не танцювати. Коли вона спробувала була лягти біля Рудої Телички, ноги її не послухалися. Вони все вистрибували й ходили вихиляса, і, звісно, вона вистрибувала й ходила вихиляса разом з ними. Ось вона полинула по лузі в нестримному вальсі, то підлітаючи вгору, то виступаючи навшпиньочки.

— Господи, як усе це дивно! — примовляла вона поміж танцями, і виходило це в неї, як у справжньої леді. Проте спинитися вона не могла.

Настав ранок, а вона все танцювала, і Руденька Теличка мусила снідати кульбабами сама-самісінька, бо Руда Корова неспроможна була навіть трішечки спинитися, щоб попоїсти.

Цілісінький день вона танцювала, кружляючи вздовж і вшир лугом, а Руда Теличка бігла слідком за нею і жалібно мукала. Коли ж настала й друга ніч, а вона все так само танцювала і так само не могла спинитися, Руда Корова непомалу стурбувалась. А коли протанцювала без упину цілий тиждень, то просто-таки мало з розуму не спала.

— Треба піти спитати поради в Короля, — вирішила вона, труснувши головою.

І Руда Корова поцілувала Руденьку Теличку, наказала їй гарно поводитися, повернулася й, протанцювавши через увесь луг, подалася до Короля.

Цілу дорогу вона танцювала. Інколи їй щастило вскубнути який пагінець із живоплоту понад шляхом, і кожний, побачивши її, торопів з дива. Але дужче за всіх дивувалася сама Руда Корова.

Аж ось вона прийшла до палацу, у якому жив Король. Смикнула за шнурок дзвінка, і, коли брама перед нею відчинилася, протанцювала в сад, а звідти широкою доріжкою — до королівського трону.

Король сидів на троні і дуже старанно укладав нову збірку законів. Його секретар записував їх у невеличкий червоний записничок у тому порядку, в якому Король придумував.

Довкола було повно придворних і фрейлін, вони були вичепурені і говорили всі одразу.

— Скільки я сьогодні придумав законів? — спитав Король, обернувшись до секретаря.

Секретар полічив у червоному записнику.

— Сімдесят два, ваша величність, — сказав він, низько вклоняючись і поглядаючи, щоб не перечепитись через своє гусяче перо, — таке воно було велике.

— Гм. Непогано — за годину роботи! — сказав Король, дуже вдоволений із себе. — Тоді на сьогодні досить.

Він підвівся і дуже вишукано загорнувся в горностаєву мантію.

— Карету! Мені час до Перукаря! — велично сказав він.

І раптом помітив Руду Корову.

Він знову сів і взяв у руки королівське берло.

— А це що таке, га? — владно спитав він, коли Руда Корова підтанцювала до підніжжя трону.

— Корова, ваша величність, — сказала вона просто.

— Це я бачу, — мовив Король. — Я ще не втратив зору. Але чого вам треба? Кажіть, та швидше, бо я о десятій мушу бути в Перукаря. Довше він не чекатиме, а мені треба підстригтися. Та киньте, ради всіх святих, оці стрибки й викрутаси! — роздратовано додав він. — Мені від них аж у голові паморочиться!

— Аж у голові паморочиться! — луною підхопили всі придворні.

— У тому-то й лихо, ваша величність. Я не можу спинитися, — жалібно промовила Руда Корова.

— Не можете спинитись? Дурниці! — розсердився Король. — Зараз же припиніть! Я, Король, вам наказую!

Руда Корова зробила просто-таки героїчне зусилля. У неї аж усі кістки повипиналися. Так вона силкувалась зупинитися. Та все даремно. Вона й далі танцювала перед королівським троном.

— Я намагалася, ваша величність. Але не можу. Я танцюю вже цілих сім днів. Я ані заснула. І їсти майже не їла. Скубнула глоду раз чи двічі, ото й усе. Тому я й прийшла просити вашої поради.

— Гм! Дуже дивно, — мовив Король, зсунувши корону набік і чухаючи потилицю.

— Дуже дивно! — сказали придворні, й собі чухаючи потилиці.

— І як воно вам здається? — спитав Король.

— Дивно, — відповіла Руда Корова. — І все-таки... — Вона замовкла, ніби добираючи слово. — Все-таки приємно. Так наче в тебе всередині бринить сміх.

— Дивовижно! — сказав Король і, підперши голову рукою, загадався, що ж тут найкраще зробити.

Враз він зірвався на ноги й вигукнув:

— Сили небесні!

— Що, ваша величність? — скрикнули придворні.

— Та невже ж ви не бачите? — гукнув Король, так розхвилювавшись, що впустив з рук берло. — Який же я дурень, що відразу не помітив! І які ж ви всі телепні! — Він у гніві обернувся до придворних. — Хіба ж ви не бачите, що в неї на розі зачепилася падуча зоря!

— Он воно що! — закричали придворні, бо й вони раптом тепер помітили зорю. І що довше дивилися, то, здавалося, ясніше вона сяяла.

— У тому-то й лихо! — сказав Король. — Нуте, любі мої придворні, зніміть лишень цю зорю, щоб оця... е-е-е... леді припинила танцювати й могла поснідати. Це зірка вам такого наробила, добродійко, — сказав він Рудій Корові, і знов до придворних: — Ну ж бо, починайте!

Він кивнув Старшому придворному, який галантно став перед Рудою Коровою і потяг зірку. Зірка не піддалася.

До Старшого придворного один по одному потяглися інші, — кожний хапав переднього за стан, —аж поки їх набралася

довжелезна низка і всі вони стали гратись у "Чий батько дужчий" із зорею.

— Ой, голову, голову! — благала Корова.

— Тягніть дужче! — крикнув Король. Придворні потягли ще дужче. Вони тягли так, що

в них обличчя поробилися червоні, як малина. Вони тягли, поки їм стало зовсім несила тягти, і всі вони попадали один на одного. А зірка й з місця не зрушила. Вона, як і перед тим, міцно сиділа на розі.

— Тц-тц-тц! — заклацав язиком Король. — Секретарю, погляньте лишень в Енциклопедію: що там є про Корів Із Зірками На Рогах?

Секретар став навколішки і поліз під трон. Потім враз виринув звідти з величезною зеленою книгою в руках, яка завжди там лежала про всяк випадок: ану ж король схоче щось довідатись.

Секретар погортав сторінки.

— Немає нічого, ваша величність. Є тільки про Корову, Що Перескочила Місяць, ви ж знаєте. Ось:

Гей, рипці, рипці —

Кіт заграв на скрипці,

А Корова через Місяць — скік!

Песик дивувався,

Весело сміявся,

А вазон з віконця геть утік.

Король потер підборіддя, — це допомагало йому думати. Тоді з серцем зітхнув і поглянув на Руду Корову.

— Ось що я вам скажу, — промовив він, — спробуйте-но й собі.

— Що — спробувати? — перепитала Руда Корова.

— Перескочте Місяць. Це може зарадити. Так чи так, а спробувати варто.

— Мені? — обурено випросталася Руда Корова.

— Вам, вам, а то ж кому? — нетерпляче сказав Король. Він квапився до Перукаря.

— Ваша величність, — промовила Руда Корова, — наважуюсь щонайпокірніше вам нагадати, що я — добропорядна, пристойна худобина, і мене змалечку вчили, що стрибати — це заняття не для справжніх леді.

Король підхопився і махнув на неї берлом.

— Добродійко, — сказав він, — ви прийшли до мене просити поради, і я вам її дав. Ви хочете танцювати довіку? Хочете довіку мучитися голодом? Довіку не спати?

Рудій Корові згадався солодкий смак соковитої кульбаби. Згадалася лугова травиця, на якій було так м'якенько лежати. Вона подумала про свої потомлені ноги, яким так треба спочинку. І вона сказала подумки: "Хіба, може, однісінький разочок. Це ж — ніде нічого, та ніхто й не знатиме, крім Короля".

— Як ви гадаєте, це дуже високо? — спитала вона вголос, не перестаючи танцювати.

Король поглянув на Місяць.

— Гадаю, не менше як миля, — сказав він.

Руда Корова кивнула головою. Вона й сама так думала.

Вона ще якусь мить поміркувала — і зважилась.

— Ніколи я не сподівалася, що до такого доживу, ваша величність. Стрибати через Місяць! Та я спробую! — І вона зробила граційний реверанс у бік трону.

— От і добре, — задоволено сказав Король, радіючи, що, мабуть-таки, встигне до Перукаря. — Ідіть за мною.

Він подався в сад, а Руда Корова і придворні рушили слідом за ним.

— Ну, — мовив Король, коли вони вийшли на галявину, — як я свисну — стрибайте!

Він витяг з кишені жилета великий золотий свисток і легенько дмухнув у нього, щоб переконатися, що там нема пилюки.

Руда Корова танцювала, вся так і виструнчившись.

— Ну, — сказав Король, — раз!..

— Два!

— Три!

І він свиснув.

Руда Корова набрала повітря, відштовхнулась як тільки могла найдужче — і скочила!

Це був нечуваний стрибок! Земля миттю шугнула кудись униз. Постаті Короля і придворних робилися дедалі менші й менші, аж поки зовсім розтанули внизу. А вона летіла усе вище в небо, поміж зорі, що снували довкола, мов великі золоті тарілки, і зненацька, освітлена ясним сяйвом, відчула холодний дотик місячного проміння. Вона заплющила очі, пролітаючи над Місяцем, а коли яскравий, чарівний місячний блиск перестав її сліпити, коли вона вже знов летіла до Землі, Руда Корова нахилила голову і раптом відчула, що зірка спала з її рога і з розгону покотилась через усе небо. І Корові здалось, що, коли зірка поринула в темряву, звідти долинули могутні хвилі музики.

Ще мить — і Руда Корова знов стояла на Землі. На превеликий свій подив, вона побачила, що стоїть не в королівському садку, а на рідному, вкритому кульбабами лузі.

І вона не танцювала. Ноги її були такі негнучкі, мов витесані з каменю, і ступала вона розважливо й статечно, як і належить кожній добропорядній корові. Спокійно й упевнено вона йшла лугом, назустріч Рудій Теличці, скусуючи мимохідь голови золотистим кульбаб'ячим солдатикам.

— Як добре, що ви повернулись! — сказала Руда Теличка. — Мені було так сумно самій!

Руда Корова поцілувала її і кинулась до паші. Це вперше за цілий тиждень вона могла як слід попоїсти. Тому-то, щоб заморити голод, їй довелося з'їсти аж кілька бойових полків кульбаби. Тоді їй стало краще. І знову вона почала жити так, як жила раніше.

Спершу їй дуже подобалось таке спокійне, нормальне життя, вона тішилась, що може собі поснідати без ніяких танців, і полежати на траві, й виспатися вночі, замість до самого ранку виробляти реверанси перед Місяцем.

Але з часом вона відчула якесь невдоволення. Ні, її квітчастий луг і її Руденька Теличка були їй так само любі, як і колись, а проте чогось їй бракувало, а чого — вона не могла зрозуміти. Нарешті вона збагнула: їй бракує її зірки. Видно, Руда Корова неабияк звикла танцювати і впиватися почуттям щастя, яке дарувала зірка, бо знов ладна була закружляти в матроському танці, аби тільки з зіркою на розі.

Вона стала нервова. Втратила апетит, і її характер дедалі дужче псувався. Тепер вона часто плакала, нібито без жодної на те причини. Кінець кінцем, вона прийшла до моєї матері, усе їй розповіла і попросила поради.

— Голубонько! — сказала їй моя мати. — Невже ж таки ви гадаєте, що з неба за цілий вік падає тільки одна зірка? Та щоночі їх зриваються мільйони, щоб ви знали! Тільки, звісно, вони падають не в одне місце. Не сподівайтеся, що на той самий луг упаде на вашому віку дві зірки!

— То ви гадаєте... коли б я вирушила в подорож?.. — почала Руда Корова, і очі її заграли щасливим блиском надії.

— Бувши вами, — відповіла моя мати, — я б спробувала пошукати.

— Я пошукаю! — радісно сказала Руда Корова. — Неодмінно пошукаю!..

...Мері Поппінс замовкла.

— Через те, мабуть, вона й прийшла у Вишневу Вуличку, — стиха озвалася Джейн.

— Звичайно, — прошепотів Майкл. — Вона шукає свою зірку.

Мері Поппінс злегка стрепенулася і випросталась, її тихе зосередження вмить зникло.

— Зараз же відійди од вікна, будь ласкавий! — сердито сказала вона.— Я йду гасити світло.

І вона швидко пішла за двері до вимикача.

— Майкле, — тихесенько мовила Джейн. — Поглянь хоч одним очком, чи корова ще у Вуличці.

Майкл похапцем визирнув у притемнілу Вуличку.

— Мерщій! — прошепотіла Джейн. — Мері Поппінс ось-ось вернеться! То що, є?

— Ні-і-і, — протяг Майкл, вдивляючись у присмерк. — Нема й близько. Пішла.

— Мені так хочеться, щоб вона знайшла зірку! — сказала Джейн, уявивши, як Руда Корова мандрує світами й шукає зірку, щоб заквітчати собі ріг.

— Мені теж хочеться, — промовив Майкл і, почувши ходу Мері Поппінс, квапливо опустив завісу.

MICIC KOPPI

— Два фунти ковбасок, із свинини, найвищого ґатунку, — сказала Мері Поппінс. — І швидше, будь ласка, нам ніколи.

Різник, у великому фартусі в синю й білу смужку, був гладкий і привітний чоловік. Не тільки фартух, а й сам він був великий, до того ж червоний і дуже скидався на одну з ковбасок. Він сперся руками на прилавок і захоплено втупився в Мері Поппінс. Тоді весело підморгнув Джейн і Майклові.

— Ніколи? — перепитав він Мері Поппінс. — Шкода! А я думав, що ви просто зайшли побалакати трохи. Бачите, ми, різники, любимо товариство. Та й не часто трапляється нагода погомоніти з такою славною, чарівною леді, як ви... — Він раптом замовк, побачивши, яке в Мері Поппінс обличчя. На ньому було написано щось таке жахливе, що Різник мимоволі побажав собі в крамниці мати льох, в який би зараз-таки можна було провалитись. — Ну, та гаразд, — сказав він і

зробився ще червоніший, як був. — Якщо вам ніколи, то звісно... Отже, два фунти? Будь ласка...

І він квапливо підчепив на гак довгу низку ковбасок, навішаних по всій крамниці, мов намисто, відрізав добрячий шмат — зо три чверті ярда, скрутив їх віночком і, загорнувши спершу в білий, а тоді в рудий папір, посунув через прилавок до Мері Поппінс.

— Може, ще щось? — сказав він з надією, досі червоний.

— Усе, — тільки пирхнула Мері Поппінс, швидко обернула візок і повезла його з крамниці з таким виглядом, що Різник відразу збагнув, як страшенно він її образив.

А проте, вийшовши з крамниці, вона не забула позирнути у вітрину, де віддзеркалювалися її новенькі черевички.

Вони були ясно-брунатні, лайкові, з ґудзичками — дуже гарненькі.

Джейн із Майклом тупали за нею слідом і розмірковували, чи скінчиться коли-небудь список усього того, що вона мала покупити, але в неї було таке обличчя, що спитати діти не наважилися.

Мері Поппінс подивилась на обидва боки вулиці, немовби щось пильно обмірковувала, а тоді, неначе раптом зважившись, коротко сказала:

— Риба!

І покотила візок до сусідньої крамниці.

— Морський язик, півтора фунта палтуса, пінту креветок і одного омара, — промовила Мері Поппінс так швидко, що тільки хтось здавна звичний до таких наказів міг її зрозуміти.

Рибник на відміну від Різника був довготелесий, худий чолов'яга, такий тонкий, що в нього, здавалося, зовсім не було переду, а тільки два боки, і з таким сумним обличчям, ніби він або щойно плакав, або ось-ось заплаче.

Джейн гадала, що, мабуть, у нього на серці ще змолоду якесь горе, а Майкл вважав, що, певно, Рибникова мати змалечку тримала його на хлібі й воді, і він ніяк не може цього забути.

— Може, ще щось, — сказав Рибник таким безнадійним голосом, наче заздалегідь знав, що дарма й питати.

— На сьогодні все, — мовила Мері Поппінс. Рибник сумно похитав головою, ніскільки не здивувавшись, наче тільки цього й сподівався.

Стиха зітхаючи, він загорнув і зав'язав куплене й поклав у візок.

— Ну й погода, — сказав він і втер очі рукою. — Не віриться, що колись буде літо, хоч, правду сказати, його й не було ніколи. І у вас не дуже-то квітучий вигляд, — подивився він на Мері Поппінс. — Та й хто тепер квітучий...

Мері Поппінс труснула головою.

— Себе глядіть! — сердито сказала вона і метнулася до дверей, так штовхнувши візок уперед, що він стукнувся в ящик з креветками. — Довго думав! — уже надворі пролунав її

невдоволений голос, — вона саме розглядала у вітрині віддзеркалення своїх нових черевичків. То це в новесеньких брунатних черевичках з ґудзичками у неї не дуже квітучий вигляд?! — ніби підслухали діти її думки. — Ну, вже й сказав!

На тротуарі вона зупинилась, переглянула свій список і зазначила галочками, що вже куплено.

Майкл переступив з ноги на ногу.

— Мері Поппінс, а додому ми не підемо ніколи? — розвередувався він.

Мері Поппінс обернулась і поглянула на нього мало не з огидою.

— Побачимо, як там буде, — коротко промовила вона.

І Майкл, угледівши, як вона згорнула список, подумав, що краще було б йому не озиватись.

— Як хочеш, то вертайся додому, — невдоволено кинула вона. — А ми підемо купувати коржики з імбиром.

Майклове обличчя витяглося. Ох, якби ж він був не озивався! Аби ж він був знав, що в кінці списку — коржики з імбиром!

— Тобі — туди, — сухо сказала Мері Поппінс, кивнувши в бік Вишневої Вулички. — Та гляди не заблудися, — додала вона.

— Ох, ні, Мері Поппінс, будь ласочка, ні! Я ж тільки так сказав, я... Ох, будь ласка, Мері Поппінс!

— Нехай він піде з нами, Мері Поппінс, — попросила й Джейн. — Я везтиму візок, тільки дозвольте хай Майкл піде з нами!

Мері Поппінс пирхнула і сердито сказала:

— Якби сьогодні не п'ятниця, ти б тільки мелькнув додому! Так би тільки й мелькнув!

Вона рушила вперед, котячи візка. Джейн із Майклом, зрозумівши, що над ними зглянулись, пішли слідком, міркуючи, що означає "тільки б мелькнув". І враз Джейн помітила, що вони йдуть кудись не туди...

— Але ж, Мері Поппінс, ви ж наче казали, що ми йдемо купувати коржики з імбиром, а це ж зовсім не та дорога, кудою ми завжди по них ходимо, — почала була вона, та вмить урвала, спіймавши на собі погляд Мері Поппінс.

— Хто має все покупити — я чи ти? — запитала Мері Поппінс.

— Ви, — сказала Джейн дуже сумирним голосочком.

— Невже? А я думала — навпаки! — насмішкувато промовила Мері Поппінс.

Вона злегка крутнула візок, повернула його за ріг і зненацька зупинила.

Джейн з Майклом і собі раптово спинилися позад нього і несподівано побачили, що стоять перед крамничкою. Чуднішої крамнички вони зроду не бачили. Вона була дуже маленька і дуже занедбана. У вітринах висіли злинялі стрічечки

барвистого паперу, а на полицях стояли облуплені коробочки з шербетом, хтозна-колишні солодцеві палички і дуже давні, дуже тверді яблучка в ірисі. Між вітринами були низенькі темні двері, куди Мері Поппінс і повезла візок. А Джейн з Майклом рушили за нею.

У тьмяній крамничці діти все ж розгляділи засклений прилавок, що тягся вздовж аж трьох стін, і під склом унизу лежали рядками коржики з імбиром. Вони були так густо всіяні позолоченими зірочками, що від того вся крамничка ніби аж світилася.

Джейн із Майклом озирнулися, дуже цікаві побачити, хто їх обслужить. І неабияк здивувалися, коли Мері Поппінс гукнула:

— Фенні, Енні, де ви?

Голос її ніби відбився луною від усіх стін тьмяної крамнички. І ледве він пролунав, як за прилавком з'явилися дві жінки небачено великого зросту й потиснули Мері Поппінс руку. Тоді перехилилися обидві над прилавком, нечувано гучними голосами промовили до дітей: "Доброго здоров'я!" — і потиснули їм руки.

— Доброго здоров'я, міс!.. — Майкл замовк, силкуючись угадати, котру з них як звуть.

— Мене звати Фенні, — промовила одна з велетенських жінок. — А здоров'я... Дякую вам... Ревматизм не попускає.

Голос у неї був дуже сумний, начебто вона не вірила, що це її так чемно вітають.

— Який сьогодні гарний день, — ввічливо сказала Джейн до другої сестри, що вже з добру хвилину тримала руку дівчинки в своєму здоровенному кулаці.

— Я — Енні! — сумно повідомила вона. — А взагалі-то людей міряють не по словах, а по ділах.

Джейн з Майклом подумали, що в сестер досить чудна звичка розмовляти, але довго чудуватися дітям не довелося, бо міс Фенні та міс Енні потяглися велетенськими руками до візка, і кожна урочисто потиснула ручку одному з Близнят. Малі з несподіванки зайшлися плачем.

— Ну-ну-ну-ну! А чого, чого ви? — озвався десь із глибини крамнички пискливий, тоненький, деренчливий голосок. Почувши його, міс Фенні та міс Енні наче ще дужче посумніли. Обидві були якісь перелякані й мов самі не свої. І Джейн з Майклом подумали, що, мабуть, сестрам-велеткам дуже хотілось стати малесенькими й не такими помітними.

— А що це я чую? — химерний тонесенький голосок лунав десь близько.

І ось з-поза скляного прилавка виринула та, що говорила. Не диво, що вона мала такий тонісінький голосочок: вона й сама була крихітна й тендітна. І здалася вона дітям старою як світ — з манісіньким жмуточком кіс на голові, тонесенькими, мов патички, ніжками й сухеньким зморшкуватим личком. А проте вона підбігла до них так легко й весело, як молоденька дівчина.

— Ну-ну, оце несподіванка! Господи, та це ж Мері Поппінс з Джоном і Барбарою Бенкс! Що — і Джейн з Майклом тут? Ну, яка ж бо й справді люба несподіванка для мене! Такої я не

зазнала, відколи Христофор Колумб відкрив Америку. Правду вам кажу!

Вона захоплено всміхалась їм. І її ноженята в невеличких м'якеньких черевичках аж пританцьовували.

Ось вона підбігла до візочка, злегка погойдала його і швидко-швидко заворушила перед носом у Джона й Барбари своїми сухенькими, кривими, старенькими пальчиками. Малі відразу перестали плакати і почали всміхатись.

— Отак краще! — мовила вона і весело захихотіла. І зненацька зробила щось дуже чудне. Вона відламала в себе на руці два пальці і простягла один Джонові, другий Барбарі. Та найдивовижніше з усього було те, що замість відламаних пальців умить виросли нові, — Джейн з Майклом добре бачили це.

— Просто цукор собі, їм не зашкодить, — сказала старенька до Мері Поппінс.

— Все, що дасте їм ви, місіс Коррі, може принести їм тільки користь, — відповіла Мері Поппінс напрочуд люб'язно.

— От шкода! — не втерпів Майкл. — Якби це були м'ятні цукерки!

— Ну, часом виходять і м'ятні цукерки, — радісно сказала місіс Коррі, — ще й до того дуже смачні!

Я сама частенько їх смокчу, як не можу вночі заснути. Дуже добре на шлунок.

— А що з них вийде наступного разу? — спитала Джейн, з великою цікавістю дивлячись на пальці місіс Коррі.

— Отож! — підхопила місіс Коррі. — У тому-то й штука! Я ніколи не знаю заздалегідь, на що вони обернуться. Іду на ризик, як сказав колись Вільгельм Завойовник своїй матері (я сама чула), коли вона умовляла його не братися завойовувати Англію.

— Ви, мабуть, дуже старі! — сказала Джейн заздро зітхаючи, як подумала, чи знатиме вона хоч коли-небудь стільки, скільки знає місіс Коррі.

Місіс Коррі закинула назад свою маленьку голівку з жмутиком сивих кіс і зайшлася пискливим сміхом.

— Стара! — вигукнула вона. — Та я просто пискля проти своєї бабусі. Ото таки справді стара жінка, як хочете знати! Ну, але й сама я пожила на світі чималенько. Як-не-як, а коли світ робився, — пам'ятаю, я ж бо тоді була вже далеко не дитина. Ох і веремія ж тоді зчинилася, леле!

Вона несподівано урвала і так і вп'ялася в Джейн із Майклом своїми маленькими оченятками.

— Ой лишенько, я собі розбалакую, а вас ніхто не обслуговує! Напевне, голубонько, — звернулась вона до Мері Поппінс так, як звертаються до дуже давніх добрих знайомих, — напевно ж, ви всі прийшли по коржики з імбиром?

— Щира правда, місіс Коррі, — чемно відказала Мері Поппінс.

— Це добре! Фенні й Енні вже дали їх вам? — кажучи це, вона дивилася на Джейн і Майкла.

Джейн похитала головою.

З-за прилавка почулися два боязкі голоси.

— Ні, мамо, — насилу вимовила міс Фенні.

— Ми саме хотіли...— злякано прошепотіла міс Енні. Почувши це, місіс Коррі випросталась на весь

зріст і розлючено подивилася на своїх здоровил-дочок. А тоді промовила тихеньким, лютим, моторошним голосом:

— Саме хотіли? Он як! Це цікаво! А ти не скажеш мені, Енні, хто дозволив тобі роздавати мої коржики з імбиром?

— Ніхто, мамо! Та я ж і не роздавала, я тільки подумала...

— Ти тільки подумала! Зробила мені ласку! Ну, то ось! Зроби мені ласку, не думай! Я сама подумаю про все, як буде треба! — сказала місіс Коррі тим самим тихим, моторошним голосом. Тоді засміялася коротким, деренчливим сміхом: — Поглянь на неї! Ти тільки поглянь на неї! Плаксійка-тюхтійка! Ревуня-манюня! — пищала вона, показуючи на дочку своїм вузлуватим пальчиком.

Джейн з Майклом, обернувшись, побачили, що по велетенському зажуреному обличчі міс Енні котиться здоровенна сльозина, але сказати нічого не сказали, бо місіс Коррі, хоч яка була невеличка на зріст, наганяла на них неабиякий страх. Та як тільки вона на мить відвернулась, Джейн крадькома подала міс Енні свою хустину. Велетенська

сльозина вмить змочила її наскрізь, і міс Енні, вдячно поглянувши на Джейн, викрутила її, перш ніж віддати дівчинці.

— Ну, а ти, Фенні, також думала, га? — цього разу пискливий голосок був звернений до другої дочки.

— Ні, мамо, — тремтячи, вимовила міс Фенні.

— Гм! Твоє щастя! Відсунь лишень скло! Тремтячими, неслухняними пальцями міс Фенні відсунула на прилавку скло.

— Ну-бо, милі мої, — зовсім інакшим голосом сказала місіс Коррі до Джейн з Майклом. Вона усміхалась і кликала їх так привітно, що обох аж сором узяв за свій острах перед нею. Вони подумали: "Яка ж вона й славна!"

— Чи не хочете, голуб'ятонька, поклювати чогось смачненького? Сьогодні їх приготовано особливим чином — цей спосіб я знаю від Альфреда Великого. З нього був чудовий кондитер, я добре це пам'ятаю, хоча якось коржики в нього пригоріли. Скільки вам?

Джейн з Майклом поглянули на Мері Поппінс.

— Кожному по чотири, — сказала вона. — Отже, всього дванадцять.

— Візьміть тринадцять! — весело мовила місіс Коррі.

І Джейн з Майклом набрали аж тринадцять — просто цілу гору — чудових, темних, величезних коржиків з імбиром, і на кожному блищала золота паперова зірка. Майкл не втерпів і відкусив ріжечок одного з них.

— Добрі? — писнула місіс Коррі, і, коли він ствердно кивнув, вона з тієї втіхи підхопила руками сукню і пішла в танок. — Ура, ура, пречудово! — гукала старенька своїм тонесеньким, дзвінким голосочком.

Та ось вона спинилася і вмить споважніла.

— Одначе затямте: я не роздаю їх дарма. Я беру за них плату! Кожний з вас платить три пенси.

Мері Поппінс розщібнула гаманець і дістала звідти три монетки по три пенси. Вона дала по монетці Джейн і Майклові.

— Ну ж бо, — сказала місіс Коррі, — приліпіть мені їх на сукню. Там їхнє місце.

Вони аж тепер придивились до її темної довгої сукні і раптом побачили, що вона вся всипана монетками в три пенси, як маскарадне вбрання яскравими блискітками.

— Мерщій-бо! Приліпіть! — знову сказала місіс Коррі, потираючи руки з радісної нетерплячки. — Вони не впадуть, самі побачите!

Мері Поппінс перша ступнула до неї і приліпила монету на комір сукні місіс Коррі.

На диво Джейн і Майклові, монета пристала.

Тоді й вони приліпили свої — Джейн — на праве плече місіс Коррі, а Майкл — на облямівку сукні спереду.

— Просто диво! — сказала Джейн.

— Яке ж тут диво? — захихотіла місіс Коррі. — Принаймні не найбільше з див.— І вона по-змовницькому підморгнула Мері Поппінс.

— Мабуть, нам уже час іти, місіс Коррі, — сказала Мері Поппінс. — У нас на другий сніданок має бути запіканка, тож треба мені встигнути самій зробити її. Бо ця місіс Брілл...

— Куховарка абияка? — жваво підхопила місіс Коррі.

— Абияка? — зневажливо сказала Мері Поппінс— Це не те слово.

— Ага! — місіс Коррі приклала палець до носа й прибрала мудрого вигляду. Тоді сказала: — Ну, люба моя міс Поппінс, для мене це були дуже приємні відвідини, і я певна, що й мої дівчатка також щиро вдоволені. — Вона хитнула головою на своїх сумних здоровенних дочок. — І сподіваюсь, що ви скоро знов прийдете, еге ж? — усі: і Джейн, і Майкл, і маленькі! А коржики ви донесете? — звернулася вона до Джейн і Майкла.

Вони ствердно кивнули. Місіс Коррі підступила до дітей ближче і подивилася на них якимось загадковим, поважним і допитливим поглядом.

— А ось що мені цікаво, — повільно мовила вона.— Що ви зробите з паперовими зірочками?

— О, ми їх ніде не дінемо, — сказала Джейн. — Ми складаємо зірочки.

— Ах, он як, складаєте? А де ж ви їх держите? — очі місіс Коррі були приплющені, але дивилися ще гостріш, як досі.

— Ну, — почала Джейн, — я свої — під носовими хусточками у верхній лівій шухляді комода.

— А я в шафі, на нижній полиці, в коробці з-під черевиків.

— Верхня ліва шухляда в комоді і коробка з-під черевиків у шафі, — повагом промовила місіс Коррі, ніби запам'ятовуючи це. Потім вона перевела погляд на Мері Поппінс і легенько кивнула їй головою. І Мері Поппінс ледь помітно кивнула у відповідь.

Вони ніби мовчки про щось змовилися.

— Ну, — весело сказала місіс Коррі, — це страх як цікаво. Ви й не здогадуєтесь, яка це для мене втіха, що ви збираєте зірочки. Я це запам'ятаю. Мушу вам сказати, я пам'ятаю все, навіть — що Гай Фокс їв на обід кожної другої неділі місяця. А тепер бувайте здорові. Приходьте якнайскоріше. Я на вас чекаю!

Голосочок місіс Коррі лунав дедалі тихіше, все завмираючи, а тоді зовсім затих, — незчувшись, як і коли, Джейн з Майклом опинилися на вулиці: вони йшли за Мері Поппінс, що знов читала свій список.

Діти озирнулись назад.

— Слухай, Джейн, — здивовано сказав Майкл, — її й сліду немає!

— Отож я й дивлюся, — розгублено озвалася Джейн.

І справді, крамнички не було. Вона десь зникла.

— Дивина! — сказала Джейн.

— А то ні? — підхопив Майкл. — Ну, зате коржики добрі!

І вони обоє так узялися до коржиків — заходились вигризати з них чоловічка, квітку, чайничок, — що незабаром забули, як та крамничка дивно зникла.

Та їм довелося згадати про все це вночі, коли давно вже погасили світло і вважалося, що діти міцно сплять.

— Джейн, Джейн, — зашепотів Майкл. — Хтось наче скрадається сходами, ось послухай!

— Ц-с-с! — цитьнула з свого ліжка Джейн, бо й вона чула чиюсь ходу.

Та ось двері відчинилися, ледь рипнувши, і хтось увійшов до кімнати. Це була Мері Поппінс у пальті й капелюшку — готова до виходу. Вона швидко, але дуже легесенько, сторожко перейшла кімнату. Джейн з Майклом завмерли в ліжках і стежили за нею напівзаплющеними очима.

Ось вона підбігла до комода, витягла шухляду і зараз же засунула. Тоді навшпиньки підійшла до шафи, відчинила її і щось туди поклала чи щось узяла звідти, — діти не побачили. Шух! Дверцята шафи умить зачинилися, і Мері Поппінс швидко вийшла з кімнати.

Майкл сів у ліжку.

— Що вона робила? — лунко прошепотів він до Джейн.

— Не знаю. Може, забула рукавички або черевички, або... — Джейн раптом замовкла. — Майкле, чуєш?

Знизу, так ніби з садка, вони почули чиїсь голоси: там стиха, дуже поважно й захоплено про щось перемовлялися.

Джейн миттю скочила з постелі й поманила Майкла. Вони босоніж підкралися до вікна і визирнули надвір. Внизу у Вуличці перед їхньою хвірткою стояла одна невеличка і дві здоровенні постаті.

— Місіс Коррі з міс Фенні й міс Енні! — пошепки сказала Джейн.

І то справді були вони. Така кумедна трійця! Місіс Коррі заглядала крізь хвіртку Будинку Номер Сімнадцять. На велетенському плечі міс Фенні гойдалися дві довжелезні драбини, а міс Енні тримала в одній руці здоровенне відро із чимось таким, ніби клей, а в другій — величезну малярську щітку.

Дітям, що стояли біля вікна, сховавшись за завісою, було виразно чути голоси внизу.

— Вона бариться! — сердито й занепокоєно сказала місіс Коррі.

— Може, — несміливо почала міс Фенні, зручніше примощуючи на плечі драбину, — може, хто з дітей захворів, і їй ніяк було...

— ...вийти вчасно, — неспокійно закінчила замість сестри міс Енні.

— Тихо! — грізно озвалась місіс Коррі, і Джейн з Майклом, почувши, як вона прошепотіла щось про "недолугих жираф", одразу збагнули, що то вона про своїх сердешних дочок.

— Ц-с-с! — цитьнула раптом місіс Коррі і прислухалась, перехиливши голову набік, мов пташеня.

Тихесенько відчинились і знов зачинилися надвірні двері, і на доріжці до хвіртки почулася чиясь хода. Місіс Коррі заусміхалася й замахала рукою, побачивши Мері Поппінс, що підходила до них з кошиком у руці. А в кошику вона несла щось таке, від чого, здавалось, розходилося тьмяне таємниче світло.

— Мерщій, мерщій, нам треба квапитися, часу обмаль! — сказала місіс Коррі і взяла Мері Поппінс під руку. — Ворушіться жвавіш, ви, недотепи!

І вона кинулася вперед, а за нею рушили міс Фенні й міс Енні. Вони видимо намагались ворушитися якнайжвавіше, але це в них не дуже виходило.

Обидві незграбно плентались позаду матері та Мері Поппінс, зігнувшись під своєю ношею.

Джейн з Майклом побачили, як усі четверо пройшли Вишневою Вуличкою, тоді звернули трохи ліворуч і вийшли на пагорб. Там, нагорі, де вже не було будинків, а тільки росла трава й конюшина, гурток зупинився.

Міс Енні поставила додолу відро з клеєм, а міс Фенні скинула з плеча драбини й поставила їх сторч. Потім сама вона взялась тримати одну, а міс Фенні другу.

— Що це вони збираються робити? — не втерпів Майкл. Він аж рота роззявив з дива.

Але Джейн навіть не довелось йому відповідати, бо наступної ж миті він і сам усе побачив.

Тільки-но міс Фенні та міс Енні прилаштували драбини так, що вони одним кінцем стояли на землі, а другим уперлися в небо, місіс Коррі, підхопивши однією рукою кінчик сукні, а другою відро з клеєм, ступнула на нижній щабель однієї драбини й побралася догори. Мері Поппінс із кошиком у руці полізла вгору другою.

Далі Джейн з Майклом побачили щось небувале. Вибравшись на вершечок драбини, місіс Коррі вмочила щітку в клей і мазнула по небі. А Мері Поппінс узяла з кошика щось блискуче і приліпила на те місце.

Коли ж вона прийняла руку, діти побачили там зірку з імбирного коржика...

Як тільки зірка опинялася на небі, вона починала яскраво мерехтіти, кидаючи на всі боки блискотливе золоте проміння.

— Це ж наші! — від зворушення ледве вимовив Майкл. — Це наші зірки! Вона думала, що ми спимо, й забрала їх.

А Джейн мовчала. Вона, не змигнувши оком, дивилася, як місіс Коррі все мазала небо клеєм, Мері Поппінс ліпила туди зірки, а міс Фенні й міс Енні пересували драбини далі, щоразу коли один клапоть неба був увесь заліплений.

Аж ось вони й скінчили. Мері Поппінс помахала кошиком, показуючи місіс Коррі, що там більше немає зірок. Тоді обидві

спустились додолу, і весь гурток рушив з пагорба вниз. Міс Фенні несла на плечах драбини, а міс Енні стиха бряжчала відром з-під клею. На розі вони спинилися і з хвилину про щось гомоніли. Тоді Мері Поппінс потиснула всім руки і побігла Вуличкою додому. Місіс Коррі подалася в інший бік, підібравши сукню і легенько пританцьовуючи малими ніжками в м'якеньких черевичках, а слідом за нею важко почалапали її дочки.

Унизу стукнула хвіртка. На доріжці почулася хода. Потім стиха рипнули надвірні двері. І ось діти почули, як Мері Поппінс вийшла сходами нагору, навшпиньки перебігла їхню кімнату і зайшла до другої, де вона завжди спала поміж ліжечками Джона й Барбари.

Коли її кроки стихли, Джейн з Майклом перезирнулися. Тоді, не промовивши й слова, разом кинулися до комода й заглянули у верхню ліву шухляду.

Там лежала тільки купка носовичків Джейн.

— Я ж тобі казав! — промовив Майкл. Потім вони підбігли до шафи й витягли коробку з-під черевиків. Вона була порожня.

— Як же це? Чому? — Тільки й сказав Майкл, сівши на краєчек ліжка і дивлячись на Джейн.

Але Джейн не сказала нічого. Вона розгублено сиділа біля нього, обхопивши руками коліна. Нарешті вона труснула головою, відкинула з чола коси, випросталась і звелася на ноги.

— Мені цікаво одне, — сказала вона, — чи то зірки — з золотого паперу, чи золотий папір — із зірок?

Відповіді на своє питання вона не дістала. Та вона й не сподівалася на це. Вона знала, що відповісти їй міг би тільки хтось куди мудріший за Майкла.

ПРО ДЖОНА ТА БАРБАРУ

Джейн з Майклом пішли в гості. Прибравшись у свій найкращий одяг, — такі виряджені, сказала покоївка Елін, "наче зійшли з вітрини крамниці".

Будинок аж до вечора стояв тихий і спокійний, ніби думав якусь свою думу чи, може, дрімав.

Унизу, в кухні, місіс Брілл, примостивши на ніс окуляри, читала газету. Робертсон Ей сидів у садку й пильно бив байдики. Місіс Бенкс умостилась на канапі у вітальні, підібгавши ноги. І Будинок стояв дуже тихенький. Наче снив якийсь свій сон чи про щось думав.

Нагорі, в дитячій кімнаті, Мері Поппінс гріла біля каміна малі сорочечки Близнят. Сонячний Промінь зазирав у вікно, вигравав на білих стінах, танцював понад ліжечками малят.

— Слухай, ану посунься. Ти ж мені просто в очі лізеш! — сказав Джон.

— Вибач, — озвався Промінь. — Але що я вдію? Наказ є наказ. Цілий день я маю посуватися з сходу на захід, і моя дорога чомусь пролягає через цю кімнату. Вибач! Заплющ очі — і ти не бачитимеш мене.

Золоті сонячні стріли простяглись через усю кімнату. Вони силкувались посуватись якнайшвидше, щоб не заважати Джонові.

— Який ти м'якенький, який ніжний! Я тебе люблю! — сказала Барбара, простягаючи руки до того теплого сяйва.

— Славне дівчатко! — похвалив малу Сонячний Промінь і легенько перебіг по її щічках і волоссячку. — Тобі так гарно? — спитав він, неначе тільки й ждав, щоб йому знов сказали щось приємне.

— Чу-удово! — промовила Барбара, зітхнувши від утіхи.

— Галу-балу, галу-балу, галу-балу! Зроду ніде не чув стільки балаканини, як отут! Вічно хтось торохтить у цій кімнаті! — почувся чийсь пронизливий голос од вікна.

Джон з Барбарою подивилися в той бік.

То був Шпак, що мешкав на вершечку димаря.

— Оце так! — сказала Мері Поппінс. — Ти на себе оглянься! Цілий день кричиш, пищиш і верещиш, де сядеш — на даху чи телеграфному стовпі! Ти б кожного на смерть забалакав! Вже Горобець і той кращий! Справді!

Шпак схилив голову набік і подивився на неї згори, зі свого сідала на лутці вікна.

— Ну, — сказав він, — у мене справи. Консультації, дискусії, наради... Тут, звичайно, не обійдешся без... е-е-е... спокійної розмови.

— Спокійної! — підхопив Джон і зайшовся веселим сміхом.

— А я не з вами розмовляю, мій юначе! — сказав Шпак, стрибнувши на підвіконня. — Вам би вже краще не озиватись. Я ж бо чув — ти годинами не вгавав минулої суботи. Господи, я думав. Ти ніколи не замовкнеш! Ти так базікав, що не дав мені заснути цілу ніч!

— Я не базікав, — сказав Джон. — Я... — він зат-нувся. — Я просто... нездужав.

— Гм! — мовив Шпак і скочив на бильце ліжечка Барбари. Він боком-боком пострибав по ньому, поки опинився в головах. Тоді промовив ніжним, улесливим голосом:

— Ну, Барбаро Бенкс, чи не вділиш чого сьогодні старенькому?

Барбара, вхопившись за бильце, підвелась і сіла в ліжечку.

— Ось, лишилося півкоржика, — сказала вона і простягла Шпакові свій пухкенький, круглий кулачок з гостинцем.

Шпак миттю пурхнув з бильця, вхопив коржика, майнув на підвіконня й почав жадібно клювати.

Дякую, — багатозначно промовила Мері Поппінс.

Але Шпак так допався до їжі, що не помітив докору.

— Я сказала "Дякую", — знов озвалася Мері Поппінс, цього разу трохи голосніше.

Шпак підвів голову.

— Е-е... що? А, облиш, голубонько, облиш! Я не маю часу на такі дурниці! — І він ще жадібніше взявся до коржика.

В кімнаті стало дуже тихо.

Джон, розімлівши на сонечку, запхав пальці правої ноги до рота і провів ними в тому місці, де саме починали різатися зуби. .

— Навіщо ти це робиш? у спиталася Барбара своїм лагідним, потішним голосочком, у якому завжди бринів сміх. — Однаково ж ніхто не бачить.

— Я знаю, — сказав Джон, виграючи на пальцях ноги якусь мелодію. — Та це просто так, щоб не забути. Такі штуки страшенно подобаються дорослим. Ти бачила, тітка Флоссі вчора мало не вмерла з утіхи, як я так зробив. "Золотко, розумничок, ди-вонько, ластів'ятко", — хіба ж ти сама не чула, що вона наговорила?

Джон випустив ногу з рота і просто зайшовся з сміху, згадавши тітку Флоссі.

— Моя витівка їй теж сподобалася, — запишалась Барбара. — Я постягала шкарпетки з обох ніг, а вона: "Ох ти ж, моя рибонько, я так би тебе й з'їла!" Чудасія, правда? Я, як скажу, що з'їла б щось, то з'їм! Бісквіт, сухарик, кульку з ліжка чи там що. Дорослі ж завжди кажуть одне, а думають інше, так мені здається. Не хотіла ж вона мене справді з'їсти!

— Та ні! Це вони тільки так по-дурному люблять говорити, — сказав Джон. — Навряд чи я коли навчуся розуміти

дорослих. Вони всі такі якісь тупі. Навіть Джейн і Майкл часом бувають тупі. Аж дивно!

— Угу, — замислено погодилася Барбара, стягаючи і знов налягаючи шкарпетки.

— Вони, наприклад, нічогісінько не розуміють з того, що ми їм кажемо. І ще гірше: вони не розуміють, що говорять речі! Ти знаєш, минулого понеділка Джейн сказала, що хотіла б знати мову вітру!

— Пам'ятаю! — підхопила Барбара. — Аж не віриться! А Майкл! Ти ж чув, він завжди каже, що нібито Шпак кричить: "Ві-ті-ті!" Так наче й не здогадується, що Шпак зовсім не те кричить, а розмовляє тією ж самою мовою, що й ми. Звісно, нема чого сподіватись, щоб про це знали тато й мама, — вони нічого не тямлять, хоч і дуже славні. Але ж Джейн із Майклом, здається, могли б...

— Колись вони все розуміли, — сказала Мері Поппінс, згортаючи нічну сорочку Джейн.

— Як?! — в один голос вигукнули Джон з Барбарою, страшенно здивовані. — Виходить, вони розуміли, що говорить Шпак, і вітер, і...

— ...і Дерева, і Сонце, й Зірки, — авжеж, розуміли, — сказала Мері Поппінс. — Колись...

— Але ж як?... Як же це, що вони все позабували? — Джон аж чоло наморщив, так хотів збагнути.

— Ага, — лукаво мовив Шпак, відірвавшись від решток коржика. — Вам кортить це знати?

— Бо вони стали старші, — озвалася Мері Поппінс. — Барбаро, зроби ласку, зараз же надягни шкарпетки!

— Такого не буває! — сказав Джон, суворо дивлячись на неї.

— І все-таки це правда, — відказала Мері Поппінс, якнайщільніше підв'язавши Барбарі на ногах шкарпетки.

— Це тільки Джейн і Майкл такі забудькуваті, — вів своєї Джон, — а я нічого не забуду, як підросту, ось побачите.

— І я — ні, — підхопила Барбара, задоволено смокчучи палець.

— Забудете, — твердо сказала Мері Поппінс. Близнята підвелися в ліжечках і витріщилися на

неї.

— Хха! — зневажливо пирхнув Шпак. — Вони — це не абихто, восьме диво світу! Ще й як забудете, незгірш від Джейн і Майкла.

— Ні! — закричали малі, дивлячись на Шпака так, немовби ладні були його розірвати.

Шпак тільки свиснув.

— Забудете, забудете, — знов сказав він. Потім додав уже лагідніше: — Звичайно, ви не винні! Просто ви тут нічого не зарадите. Ще не траплялося, щоб хтось не забув, досягши

щонайбільше року. Крім неї, звісно, — він через плече кивнув головою на Мері Поппінс.

— Але чому вона може пам'ятати, а ми — ні? — не вгавав Джон.

— Е-е. Вона — то інша річ. Вона — Великий Виняток. Про неї не будемо говорити, — сказав Шпак, посміхнувшись.

Джон з Барбарою примовкли. Шпак пояснював далі:

— Бачите, вона не така, як інші. Не на вигляд, звичайно. Кожне з моїх щойно вилуплених писклят вродливіше, ніж будь-коли була Мері Поппінс.

— Ах ти ж, нахабо, — сердито сказала Мері Поппінс, рвучко обернувшись і махнувши на нього фартухом.

Але шпак відскочив, перелетів на лутку, так, щоб вона не дістала, і безсоромно засвистів.

— А що, думала — ти мене цього разу спіймала? — насмішкувато крикнув він і помахав їй крильми.

Мері Поппінс пирхнула.

Сонце посувалося через кімнату, і довгий золотий слід тягся за ним. За вікном схопився легенький вітрець і щось тихо зашепотів вишням у вуличці.

— Слухайте, слухайте, Вітер говорить! — сказав Джон, схиливши набік голову. — Невже ви справді думаєте. Що ми його не чутимемо, як підростемо, га, Мері Поппінс?

— Чому ж не чутимете? — відповіла Мері Поппінс. — От тільки не розумітимете.

У відповідь Барбара тихенько заплакала. І в Джона на очі набігли сльози.

— Що ж, проти цього нічого не вдієш. Так уже воно ведеться в світі, — повчала Мері Поппінс.

— Ти глянь, ти тільки глянь на них! — сміявся Шпак. — Ану-ну, хто кого переплаче? Невилуплені шпаченята й ті розумніші за вас! Плаксій з плаксійкою! Ні, чи ви бачили таке?

Бо Джон з Барбарою тепер аж заходилися в своїх ліжечках з великого жалю та образи.

Двері відчинились, до Дитячої увійшла .місіс Бенкс.

— Мені здалось, маленькі плачуть, — мовила вона і кинулася до Близнят. — Що, мої ріднесенькі? Ох, мої золоті, мої рибоньки, мої голуб'ятка! Чого це вони так плачуть, Мері Поппінс? Цілий день були такі спокійні, ані писнули. Щось сталося, Мері Поппінс?

— Так, пані. Ні, пані. Мабуть, у них ріжуться зубки, пані, — казала Мері Поппінс, зумисне не дивлячись на Шпака.

— Ох, справді! Звичайно ж, це зубки! — зраділа місіс Бенкс.

— Не треба мені тих зубів, коли через них я забуду все, що так люблю! — лементував Джон, кидаючись у ліжечку.

— І мені не треба! — голосила Барбара, ховаючи личко в подушку.

— Мої бідолашечки! Мої кохані! Усе буде добре, як тільки капосні зубиська проріжуться, — втішала місіс Бенкс, схиляючись то над тим, то над другим ліжечком.

— Ви нічого не розумієте, — аж заходився Джон. — Не треба мені зубів!

— Усе буде погано, а не добре! — ридала в подушку Барбара.

— Атож, атож. Ну, годі, годі. Мамуся знає, мамуся розуміє. Все буде гаразд, коли проріжуться зубки, — знай щебетала місіс Бенкс.

Од вікна почувся якийсь звук. То Шпак квапливо проковтнув сміх. Мері Поппінс подивилася на нього. Він схаменувся і вже поважно став дивитися, щоб буде далі. .

Місіс Бенкс пестила малят, то одне, то друге, приказуючи над ними всілякі ніжні слова, що, як їй здавалось, мали їх утішити.

І враз Джон замовк. Він був дуже чемний і страх як любив свою маму і пам'ятав свої обов'язки перед нею. Вона ж, бідолашна, не винна, що завжди говорить не до речі. Вона просто нічого не розуміє, думав Джон. І, щоб показати, що він прощає їй це, малий перекинувся на спину і з дуже сумним обличчям, ковтаючи сльози, вхопив обома руками свою праву ногу і впхав її до рота.

— Ох ти ж моє найрозумніше! — в захваті вигукнула мати.

Він знову зробив те саме, і вона не могла натішитися.

Тоді й Барбара, щоб не відстати від свого чемного братика, підвела личко від подушки і, ще вся в сльозах, стягла з обох ніг шкарпетки.

— Ну, бачите, Мері Поппінс! Ось вони й затихли. Я завжди вміла їх угамувати. Нічого, нічого! — приказувала вона, мовби співала колискову. — Зубки скоро проріжуться.

— Так, пані, — спокійно сказала Мері Поппінс. І всміхнулася до Близнят.

Місіс Бенкс вийшла і причинила двері. Тієї ж миті Шпак гучно зареготався.

— Пробачте мені, — вигукнув він. — Але ж справді, я вже не міг далі витримати! Ох і комедія!

Джон не зважав на нього. Він притулився обличчям до металевих прутів свого ліжечка і тихо, сердито сказав Барбарі:

— Я не буду такий, як інші! Нізащо не буду! Нехай собі, — хитнув він головою на шпака і Мері Поппінс, — нехай собі кажуть, що хочуть. Я ніколи не забуду, ніколи!

Мері Поппінс знов нишком усміхнулася, наче сама собі казала: "Я краще знаю".

— І я ніколи! — промовила Барбара.

— А, щоб я хвоста позбувся! Чули таке? — вереснув Шпак, ляснувши себе крильми по боках із реготу. — Так начебто це в

їхній волі! Ось побачите, через місяць-два, ну нехай через три — вони забудуться навіть, як мене звати, дурненькі! Дурні, недорослі зозуленята! Ха-ха-ха!

І, ще раз зареготавшись, він розправив свої рябі крила й майнув за вікно.

Невдовзі після того, як зубки, добре попомучивши Близнят, прорізались, як і належить усім на світі зубкам, в родині Бенксів відсвяткували перший день народження Джона й Барбари.

Другого дня після вечірки Шпак, що літав на канікули до моря, повернувся до Будинку Номер Сімнадцять на Вишневій Вуличці.

— Привіт! Привіт! Привіт! — радісно гукнув він і, злегка похитнувшись, сів на підвіконня.

— Ну то як тут наше дівча? — безцеремонно обізвався він до Мері Поппінс, схиливши набік голову і розглядаючи її своїми бистрими, блискучими, веселими очима.

— З вами добре, а без вас ще краще! — відрізала Мері Поппінс, закинувши назад голову.

Шпак засміявся.

— Не була б то Мері Поппінс! — сказав він. — Аніскілечки не змінилася! А що там інші? Як зозуленята? — спитав він далі і позирнув на ліжечко Барбари. — Ну, Барбарино, — мовив він до неї отим своїм ніжним, улесливим голосом, — чи не вділиш чого сьогодні старенькому?

— Га-ла-ла-ба-ла-ла-та-ла-ла, — залопотіла Барбара, жуючи печиво.

Шпак, здригнувшись з несподіванки, прискочив трохи ближче.

— Я сказав, — промовив він виразніше, — чи нема в тебе сьогодні чого-небудь для старенького, Барбі, серденько?

— Бу-бу-бу-бу, — пробубоніла Барбара, задивившись на стелю й ковтнувши рештки печива.

— Шпак не зводив з неї очей.

— Ха! — нарешті сказав він і, обернувшись, запитливо глянув на Мері Поппінс. Вони довго дивилися одне на одного.

Потім Шпак пурхнув на ліжечко до Джона й сів на бильце.

У Джона в руках був великий, волохатий іграшковий баранець.

— Як мене звати? Як мене звати? Як мене звати? — допитувався Шпак різким, тривожним голосом.

— И-их! — сказав Джон, роззявив рота і впхав туди баранцеву ногу.

Шпак злегка похитав головою й відвернувся.

— Ось і все, — тихо мовив він до Мері Поппінс.

Вона кивнула головою.

Якусь мить Шпак прикро дивився на Близнят. Тоді здвигнув рябенькими плечима.

— Ох, та я ж знав, що так буде. І завжди казав їм про це. А вони мені не вірили.

Він знову помовчав, дивлячись на дитячі ліжечка. Тоді бадьоро стрепенувся.

— Ну так, треба мені летіти. Погляну на димар. Тепер, весною, там повно роботи!

Він перелетів на підвіконня і звідти ще раз оглянувся на кімнату.

А все-таки чудно буде без них. Мені завжди подобалося з ними погомоніти, я звик до них. Мені їх бракуватиме.

Він швиденько провів крилом по очах.

— Заплакав? — уколола Мері Поппінс. Шпак випростався.

— Я заплакав? Де там! Це я... трохи застудився в дорозі додому. Ось і все. Авжеж. Трішечки застудився. Нічого страшного.

Він пурхнув на надвірне підвіконня, розправив дзьобом пір'ячко на грудях і, вигукнувши задерикувате: "Фр-р-р-р!", розпростав крила і зник...

ПОВНИЙ МІСЯЦЬ

Цілий день Мері Поппінс квапилася, а коли вона квапилась, то завжди бувала сердита.

Усе, що робила Джейн, було погано, все, що робив Майкл, було ще гірше. Вона гримала навіть на Близнят.

Джейн і Майкл як могли намагалися не потрапляти їй на очі, бо знали, що часом краще, як Мері Поппінс тебе не бачитиме й не чутиме.

— От якби ми були невидимі, — сказав Майкл після того, як Мері Поппінс заявила, що самийно його вигляд понад силу кожному, хто себе поважає.

— Позалазьмо за канапу, — порадила Джейн, — то й будемо невидимі. Полічимо, скільки грошей у наших скарбничках, а після вечері вона, може, подобрішає.

Так вони й зробили.

— Шестипенсовик і чотири пенні буде десять пенсів, та півпенні, та трипенсовик... — швидко лічила Джейн.

— Чотири пенні та три фартінги, та... та й усе, — зітхнув Майкл, склавши всі свої гроші на купку.

— В карнавку для бідних буде добре, — пирхнула Мері Поппінс, кинувши погляд за канапу.

— Ох, ні, — докірливо сказав Майкл. — Це мої. Я собі наскладав.

— Ух! Мабуть, на якийсь там гореплан, — зневажливо промовила Мері Поппінс.

— Ні, на слона — щоб у мене був свій слон, такий, як Ліззі в Зоопарку. Я тоді вас кататиму, — сказав Майкл, ніби й не дивлячись, а все-таки нишком зиркаючи на Мері Поппінс: як воно їй здасться?

— Гм, — сказала Мері Поппінс. — Вигадки!

Але діти помітили, що вона зовсім уже не така сердита, як була.

— Цікаво, — мовив Майкл, — а що робиться в Зоопарку вночі, як усі порозходяться додому?

— Хтось турбувався, та без носа зостався, —відрізала Мері Поппінс.

— Я не турбувався, я тільки цікавився, — сказав Майкл. — А ви знаєте? — спитав він у Мері Поппінс, що квапливо змітала з столу крихти.

— Ще одне запитання — і ти, як раз та два, підеш спати! — промовила вона і так швидко кинулася прибирати в Дитячій кімнаті, що більше скидалася на вихор у капелюшку й фартусі, ніж на людину.

— Краще не питай її. Вона знає все, але ніколи нічого не каже, — шепнула йому Джейн.

— А нащо тоді знати, як нікому не розказуєш? —пробурчав Майкл, але тільки собі під ніс, щоб Мері Поппінс не почула.

Джейн з Майклом зроду не пам'ятали, щоб їх коли вкладали спати так швидко, як того вечора. Мері Поппінс погасила світло дуже зарані і так поквапли-ію подалася з дому, немов її підганяли усі вітри світу.

Проте дітям здалося, що не минуло й хвилини, як чийсь голос прошепотів від дверей:

— Швиденько, Джейн і Майкле! Накиньте щось на себе і йдіть мерщій!

Здивовані і вражені, вони повискакували з ліжок.

— Швидко! — сказала Джейн. — Щось сталося! І потемки кинулась шукати якоїсь одежі.

— Швидше! — знов озвалось від дверей.

— Ой лишенько, я знайшов тільки свою матроську шапочку і рукавички, — казав Майкл, бігаючи по кімнаті, витягаючи шухляди й мацаючи по полицях.

— Нічого. Надягни їх. Надворі не холодно. Ходімо!

Самій Джейн пощастило знайти тільки маленьке Джонове пальтечко. Але вона просунула руки в рукавчата й відчинила двері.

За дверима не було нікого, але дітям здалося, що хтось кинувся сходами вниз. Джейн і Майкл метнулися туди ж таки.

Усю дорогу той хтось чи щось було попереду.

Вони не бачили його, а проте добре знали, що їх хтось чи щось веде, раз у раз ніби манить за собою. Ось вони вийшли у вуличку, і їхні капці м'яко зачовгали по тротуару.

— Швидше! — знов поквапив їх той самий голос із-за рогу, але й звернувши за ріг, вони не побачили нікого.

. Обоє поряд, вони побігли туди, куди кликав той голос, — вулицями, алеями, попід арками, через парки, — аж поки, засапані, ледве зводячи подих, опинилися перед великим турнікетом у якійсь огорожі.

— Ось ви й прийшли! — сказав голос.

— Куди? — гукнув до нього Майкл.

Але відповіді не було. Джейн подалась до турнікету, тягнучи Майкла за руку.

— Глянь! — сказала вона. — Хіба ти не бачиш, де ми? Це ж Зоопарк!

З неба сяяв повний і дуже ясний Місяць, і при його світлі Майкл роздивився залізну огорожу й заглянув крізь ґрати. Ну звичайно! Який же він нетямущий — не впізнав одразу, що це — Зоопарк!

— Тільки як же ми зайдемо? — спитав він. — У нас немає грошей.

— Не турбуйтеся! — пролунав грубий голос з-поза огорожі.. — Для почесних гостей сьогодні вхід вільний. Штовхніть турнікет, будь ласка!

Джейн з Майклом скорились і вмить опинилися в Зоопарку.

— Ось вам квитки, — сказав грубий голос, і, підвівши голови, діти побачили здоровенного Бурого Ведмедя в куртці з мідними ґудзиками і кашкеті з козирком на голові.

Він простягав дітям два рожеві квитки.

— Але ж ми завжди віддаємо Контролерові квитки, — сказала Джейн.

— То ж завжди, а то сьогодні! Сьогодні їх вручають вам, — мовив Ведмідь і всміхнувся.

Майкл усе придивлявся до нього.

— А я вас пам'ятаю, — сказав він нарешті Ведмедеві. — Колись я був дав вам банку сиропу.

— Авжеж, — мовив Ведмідь. — 1 забув зняти ковпачок. Знаєш, мені довелось попомарудитися більш десятка днів, поки я його зняв. Надалі будь уважніший.

— А як це, що ви не в клітці? Ви вночі завжди так гуляєте? — спитав Майкл.

— Ні, тільки тоді, як День Народження припадає на повню Місяця. Але даруйте. Я мушу стояти при вході.

Ведмідь обернувся і знов заходився крутити ручку турнікету.

Джейн з Майклом пішли мандрувати по Зоопарку. Повний Місяць так і сяяв, і кожне дерево чи кущик, кожну квітку було видно, як удень. Отож діти могли дуже добре роздивитись усі павільйони й клітки.

— Здається, тут щось має бути незвичайне, — сказав Майкл.

І справді, на те скидалося. По всіх доріжках бігали звірі. То в супроводі птахів, то самі. Двоє Вовків тупотіли позаду дітей, жваво про щось розмовляючи з Лелекою. Джейн із Майклом почули слова "День Народження" і "Повний Місяць". Вдалині йшли поряд троє Верблюдів, а неподалік від них — Бобер та Американський Гриф, заглиблені в розмову. І всі вони, як здавалося дітям, розмовляли про одне.

— Цікаво, чий це тут у них день народження? — сказав Майкл, але Джейн поспішала вперед, приваблена незвичайним видовищем.

Якраз біля клітки Слона бігав рачки туди й сюди дуже гладкий старий добродій, а на спині в нього на двох невеличких ослінчиках сиділо вісім мавпочок.

— Ну й ну! Все тут навиворіт! — скрикнула Джейн.

Добродій, минаючи їх, сердито поглянув на неї.

— Навиворіт? — пирхнув він. — Це я — навиворіт? Що за балачки? Це образа!

Вісім мавпочок гучно зареготалися.

— Ох, пробачте, я не на вас, а... на все тут, — виправдовувалась Джейн, поспішаючи за ним. —Завжди звірі катають людей, а тут людина катає звірят. Оце я й хотіла сказати.

Але старий добродій, сапаючи, побіг далі, одно кажучи, що його образили, і зник десь із мавпочками на спині.

Джейн побачила, що краще не гнатися за ним, узяла Майкла за руку й потягла вперед.

— Агов, ви, ви, двоє! Нуте лиш у воду! Побачимо, як вам пірнатиметься за шматком апельсинової шкурки, котра вам зовсім ні до чого! — почувся зненацька чийсь ображений, сердитий голос, і, глянувши вниз, діти побачили невеличкого чорного Тюленя, який гнівно позирав на них із срібної, під Місяцем, води.

— Ну ж бо, йдіть, ідіть, побачимо, чи припаде вам такс до смаку!

— Але ж... ми не вміємо плавати!.. — вимовив Майкл.

— Що ж я вдію? — сказав Тюлень. — Було б думати раніше. Ніхто ніколи не клопотався тим, чи вмію плавати я... Е, чого тобі? Що таке?

Останні слова він промовив до Тюленя, який виринув з води і щось зашепотів йому на вухо.

— Хто? — буркнув перший Тюлень. — Кажи голосніше!

Другий Тюлень зашепотів знову. Джейн розчула слова: "Почесні Гості", "Друзі"... але більше нічого. Перший Тюлень,

здавалося, був розчарований, але досить увічливо сказав до Джейн і Майкла:

— Ох, даруйте ласкаво! Радий вас бачити. Даруйте ласкаво!

І, виставивши з води ласт, він незграбно потиснув дітям руки.

— Дивися, куди йдеш! — несподівано гукнув він. Тієї миті щось стукнулося об Джейн. Вона швидко обернулась і злякано відскочила, побачивши перед собою величезного Лева. Очі його заблищали, коли він помітив Її.

— Ох, слухайте... — почав він. — Я не знав, що це ви! Тут сьогодні такий натовп, а я так кваплюся побачити, як годуватимуть людей, що, мабуть, таки не дуже роздивлявся, куди йду. Ходімо зі мною! Такого ніяк не можна пропустити.

— Може б, — чемно сказала Джейн, — ви ласкаво показали нам туди дорогу?

Вона не дуже довіряла Левові, але він наче був не злий. "До того ж, — подумалось їй, — цієї ночі все навиворіт".

— За-алюбки! — сказав Лев, силкуючись, щоб голос його лунав якнайніжніше, і подав Джейн лапу.

Дівчинка взялася за неї, але для певності міцно вчепилась другою рукою за Майкла: він був увесь такий м'який і кругленький... Бо, зрештою, Лев є Лев...

— Чи гарна моя грива? — дорогою спитав Лев. —Задля сьогоднішнього свята я її завив.

Джейн глянула. Грива була старанно напомаджена й завита.

— Дуже гарна, — промовила дівчинка, — але хіба... хіба не дивно, що лев дбає про гриву? Я думала...

— Що? Моя люба юна леді, Лев, як вам відомо, цар над усіма звірами. Він повинен пам'ятати про своє становище. І щодо мене. То я про нього забувати не люблю. Я вважаю, що Лев завжди повинен мати бездоганний вигляд, хоч би де він перебував. Сюди, будь ласка.

І він, граційно махнувши лапою, показав на великий Павільйон Котячих і повів дітей туди.

Обом їм аж дух перехопило, коли вони побачили те, що постало перед їхніми очима. У великому приміщенні було повно звірів. Декотрі посхилялись на бар'єр, що відділяв клітки від глядачів, інші стояли на кріслах, що ярусами здіймалися навпроти кліток. Тут були пантери й леопарди, вовки, тигри й антилопи, мавпочки і їжаки, вомбати, гірські кози й жирафи; зібрався тут і цілий гурт чайок та яструбів.

— Чудово, правда ж? — гордо сказав Лев. — Просто наче за давніх добрих часів у джунглях. Але ходімо швидше, треба знайти собі гарні місця.

І він почав прокладати в натовпі дорогу, погукуючи: "Розступіться, розступіться!" і тягнучи Джейн із Майклом за собою. Незабаром, десь посеред павільйону, їм трапилась невеличка прогалина, й стало видно клітки.

— Ох, — сказав Майкл і з дива роззявив рота. — У клітках повно людей!

І так воно й було. В одній клітці два опасистих літніх добродії у циліндрах і смугастих штанях снували туди й сюди і з тривогою вдивлялись поза грати, ніби на щось чекали.

У другій клітці метушились діти — які тільки є на світі на зріст і на вигляд, від малят у довгих сорочечках і далі.

Звірі біля клітки дуже зацікавлено розглядали цю малечу, а декотрі намагались розсмішити дітлахів, просуваючи в клітку лапу або хвіст. Жирафа витягла свою довгу шию понад головами інших звірів, — так, щоб хлопчик у матроському вбранні полоскотав їй носа.

У третій клітці були три літні дами в плащах і в галошах. Одна з них щось плела, а решта дві стояли біля ґрат, кричали на тварин і штурхали їх парасольками.

— Паршива звірото! Іди геть, я хочу додому, хочу чаю! — верещала одна.

— Правда ж, кумедна? — казали тварини і голосно реготали з неї.

— Джейн, диви! — скрикнув Майкл і показав на крайню клітку. — Ото ж...

— Адмірал Бум! — сказала Джейн, страшенно здивувавшись.

І то таки справді був Адмірал. Він кидався у своїй клітці, кашляв, сякався і аж сичав з досади.

— Щоб мені горлянка луснула! Усі до помп! Земля на горизонті! Хай мені горлянка лусне! — кричав Адмірал.

Щоразу як він підходив до ґрат, Тигр злегенька торкав його палицею, і Адмірал тоді ще дужче сердився.

— І як тільки вони там усі опинилися? — спитала Джейн у Лева.

— Загаялись, — відповів той, — чи, краще сказати, заґавились. Усі ці люди ловили гав у Зоопарку та й незчулись, як замкнулася брама. Ну, треба ж було їх десь діти, от ми й розмістили їх тут. Оцей ось небезпечний, он, погляньте! Нещодавно мало не вкоротив віку доглядачеві. Близько не підходьте! — Лев показав на Адмірала Бума.

— Відступіть, будь ласка, відступіть! — почули нараз Джейн із Майклом крики. — Не товптесь! Про-пустіть-бо!

— А, це зараз їх годуватимуть! — сказав лев, жваво пробираючись крізь натовп. — Ось і доглядачі.

Четверо Бурих Ведмедів, усі в кашкетах з козирками, везли візки з кормом вузеньким коридором, що відділяв клітки від натовпу звірів.

— Гей, відійдіть-но! — гукали вони, коли хто з тварин заступав їм дорогу.

Потім вони по черзі відчиняли невеличкі дверцята в клітках і на вилах просували в них корм. Джейн і Майклові було все добре видно у проміжок між Пантерою та Динго. Малятам кидали в клітки молоко в пляшках, вони хапали їх в обидві руки й жадібно тягли до рота. Старші діти хапали з вил коржики й кекси і тут-таки наминали. Дамам у галошах подали тонісінькі бутерброди і ячне печиво на тарілочках, а добродіям у циліндрах — котлети з баранини і заварний крем у склянках.

Узявши в руки харч, добродії в смугастих штанях понесли його в куток, попростеляли на колінах носові хустинки й заходились їсти.

Коли доглядачі вже обійшли клітки, позаду раптом почувся несамовитий лемент:

— Хай мені горлянка лусне — це називається вечеря? Крихта м'яса й капустина! А де йоркширський пудинг? Ганьба! Підняти якір! А де мій портвейн? Портвейн де, чуєте? Сюди його мерщій! Гей, ви там, у камбузі, де адміральський портвейн?

— Он як розходився! Я вам казав, що він небезпечний, отой он! — сказав Лев.

Джейн і Майклові не треба було пояснювати, про кого це він. Вони дуже добре знали Адміралову звичку розмовляти.

Нарешті, — промовив Лев, коли гомін у павільйоні трохи вщух. — Здається, вже все. Тепер мені, з вашого дозволу, доведеться відійти. Побачимося згодом, під час Великого Танку. Я вас знайду.

Він провів їх до дверей, попрощався й пішов собі, струшуючи своєю завитою гривою. Його золотава шерсть мінилася від місячного світла й тіней.

— Ой, постривайте!.. — гукнула йому навздогінці Джейн. Але він уже зник. — Я хотіла спитати, чи їх хоч коли випускають. Бідолашні люди! Це ж і Джон з Барбарою простісінько могли тут опинитися. Або й ми з тобою.

Вона обернулася до Майкла, але його поряд не було. Він звернув на бічну доріжку. Джейн подалася за ним і, підійшовши ближче, побачила, що він розмовляє з Пінгвіном. Той стояв посеред доріжки, затиснувши під одним крилом великий зошит, а під другим здоровенний олівець, кінчик якого він раз у раз покусував у задумі.

— Нічогісінько не спадає на думку, — почула Джейн Майклові слова, мабуть, відповідь на якесь запитання.

Пінгвін обернувся до Джейн.

— А може б, ви мені допомогли? — промовив він. — Підкажіть риму до "Мері". Я відмовився від рими "на папері", бо так абихто заримує. Хочеться знайти щось незвичне, своє. Якщо вам спало на думку "сизопері" — не кажіть, не треба. Я й сам уже про це думав. Ні, й це не те. Не так слід про неї говорити.

— Тетері! — раптом сказав Майкл.

— Гм! Не дуже поетично, — мовив Пінгвін.

— А як — "до вечері"? — озвалася Джейн.

— Ну... — Пінгвін нібито обмірковував. — ...Не дуже гарно, — сказав він журливо. — Мабуть, доведеться й від цього відмовитись. Розумієте, я складаю пісню до Дня Народження. Мені здалось, що непогано буде почати так:

"О Мері, Мері..."

Але далі в мене не пішло. Так прикро! Від Пінгвіна всі сподіваються чогось незвичайного, і я не хочу нікого

розчаровувати. Ну, гаразд... Не баріть мене. Я мушу знайти якусь раду.

І з цими словами він квапливо подався геть, втупившись у зошит і покусуючи олівця.

— Просто дива! — сказала Джейн. — Чий це тут день народження, цікаво знати?

— Ну, ходіть же й ви, ходіть! Мабуть, і вам хочеться привітати з Днем Народження, і взагалі... — почувся зненацька біля них чийсь голос, і, обернувшись, вони побачили того самого Бурого Ведмедя, що дав їм квитки при вході.

— О, звичайно, — швидко озвалася Джейн, зміркувавши, що найкраще буде відповісти саме так, хоча зовсім не здогадувалась, кого слід вітати з днем народження.

Бурий Ведмідь обняв їх за плечі й повів попереду себе доріжкою. Його м'яка шерсть тепло торкалася до них, і діти чули, як гуло в нього всередині, коли він говорив.

— Ось ми й тут! — прогув Бурий Ведмідь, спинившись перед невеличким будиночком.

Вікна в будиночку так ясно світилися, що якби ви на власні очі не бачили над собою Місяця, то подумали б, що то так сяє сонце.

Ведмідь одчинив двері й легенько підштовхнув дітей уперед.

Спершу їх осліпило яскраве світло, але за мить очі звикли до нього, і діти побачили, що вони — в Тераріумі. Усі клітки

стояли відчинені, і змії повиходили з них — декотрі позгорталися великими клубками й відпочивали на підлозі перед дверцятами кліток, інші плавно ковзали по підлозі.

І просто посеред усіх цих змій, на колоді, яку, певно, принесли сюди з якоїсь клітки, — діти не повірили власним очам! — сиділа Мері Поппінс!

— Ще двоє з поздоровленням, ваша милість, — шанобливо сказав Ведмідь.

Усі змії зацікавлено повернули голови до дітей. Мері Поппінс не поворухнулася. Зате вона озвалась:

— Я б хотіла знати, де твоє пальто, — спитала вона і сердито глянула на Майкла, наче зовсім не здивувалася. — А твій капелюх і рукавички де? — невдо-волено звернулася вона до Джейн.

Але відповісти діти не встигли, бо саме тієї миті Тераріум дивно ожив.

— Ш-ш-ш! Ш-ш-ш!!

Усі змії, стиха засичавши, попідводились на кінчиках хвостів і вклонялися комусь, хто був за спинами в Джейн і Майкла. Бурий Ведмідь скинув з голови кашкета. І Мері Поппінс повільно підвелася.

— Моя дитино! Моя люба дитино! — почувся чийсь тихий, лагідний, хрипкуватий голос.

І з найбільшої клітки неквапливо, плавно й нечутно вилізла Королівська Кобра. Плавкими рухами ковзнувши поміж

схилених у поклоні змій, обминувши Бурого Ведмедя, вона спинилася перед Мері Поппінс і, підвівшись передньою половиною свого золотавого довгого тіла, витягла догори голову. Вип'яла золотистий лускуватий капшук і ніжно поцілувала іменинницю спочатку в одну, а тоді в другу щоку.

— Сслухайте, — ласкаво засичала вона. — Це есправді щасестя! Давно твій День Народження не випадав на повню Місяця, дитинко!

Вона повернула голову.

— Ссідайте, друззі! — промовила вона, плавно вклонившись решті змій, і вони, почувши це, враз усі опустилися на підлогу, поскручувались клубками і звернули повні найглибшої пошани очі до Кобри й Мері Поппінс.

А Кобра тим часом повернула голову до Джейн і Майкла, — діти аж здригнулися з дива — така це була манісінька й старенька, зморщена голівонька. А таємничий погляд її очей ніби приковував і тягнув до себе, так що Джейн із Майклом мимоволі ступнули вперед. Очі ті були вузькі й довгасті і нібито тьмяні й сонні, та десь глибоко в них незгасними самоцвітами жевріли причаєні іскри.

— А це хто, цікаво знати? — спитала Кобра своїм лагідним і водночас моторошним голосом, не спускаючи з дітей пильного погляду.

— Міс Джейн і містер Майкл Бенкси, з вашого дозволу, — сказав Бурий Ведмідь хрипко, мов зі страху. — її приятелі.

— А, це її приятелі? Ну то ласкаво просимо! Сідайте, любі!

— Джейн і Майклові раптом здалося, що то лунає королівський голос, а такого з ними не було, навіть коли до них звертався Лев.

Насилу відірвавши очі від владного погляду Кобри, діти озирнулися, шукаючи, на чому сісти.

Тоді Бурий Ведмідь присів, і вони примостились на його волохатих колінах.

— Вона говорить, мов королева.

— Бо вона і є наша Королева, наша наймудріша, найгрізніша Повелителька, — тихо й шанобливо відповів Бурий Ведмідь.

Кобра усміхнулася довгим, повільним, загадковим усміхом і обернулася до Мері Поппінс.

— Сестричко, — лагідно промовила вона.

— Вона справді їй сестра? — прошепотів Майкл.

— Небога в третіх — по матері, — й собі пошепки відповів Бурий Ведмідь, приставивши до рота лапу. — Та краще слухаймо. Зараз королева зробить іменинниці дарунок.

— Сестричко, — знов сказала Кобра. — Давно вже твій День Народження не випадав на повню Місяця. І давно ми не відзначали цієї події так, як нині. Тож я мала час поміркувати, який тобі зробити подарунок. І я вирішила… — Вона замовкла, і все в Тераріумі завмерло, затамувавши подих. — Я вирішила, що найкраще буде подарувати тобі одну з моїх власних шкір.

— О, ви занадто ласкаві, сестро... — почала була Мері Поппінс, але Кобра порухом голови звеліла їй мовчати.

— Дрібниці, дрібниці! Ти знаєш, що я час від часу змінюю шкіру, й на одну більше чи на одну менше — для мене мало важить. Хіба ж я не... — вона замовкла і обвела очима Тераріум.

— Володарка джунглів! — просичали одразу всі змії, так неначе й запитання і відповідь були частиною добре знайомого всім їм обряду.

Кобра кивнула головою.

— Тож мені здається: що добре для мене, те й для тебе буде добре. Це, звичайно, не якийсь багатий подарунок, люба Мері, але з нього можна зробити пояс, або черевички, або там стрічку на капелюшок, а це ніколи не зайве, сама знаєш.

І, сказавши це, вона повільно загойдалася з боку на бік, і Джейн та Майклові здалося, що по всьому її тілу, від хвоста до голови, пройшли ледве помітні хвилі.

І враз вона вся рвучко звилася й стрепенулася — і золотава шкіра спала з неї на підлогу, а натомість сріблястим блиском засяяла нова.

— Стривай! — сказала Кобра, коли Мері Поппінс нахилилась, щоб підняти золотавий подарунок. — Я хочу написати на ній вітання.

І вона кінчиком хвоста швиденько перебігла по скинутій шкірі, спритно скрутила золотавий пасочок кільцем і,

підхопивши його на голову, мов корону, елегантно простягнула Мері Поппінс. Та, вклонившись, узяла його.

— Я просто не знаю, як вам дякувати, — почала вона й замовкла.

Було видно, що подарунок їй дуже сподобався, бо вона перепускала його то туди, то сюди на долонях, не могла відірвати від нього захоплених очей.

— Нема за що дякувати, — промовила Королівська Кобра! — Ц-с-с! — раптом сказала вона і вип'яла капшук. Ніби до чогось прислухалася... — Коли не помиляюсь, це сигнал до Великого Танку.

Усі прислухались. Задзвенів дзвоник. Чийсь басовитий голос, усе наближаючись, гукав:

— Великий Танок! Великий Танок! Всі — на середину парку! Хутчій, хутчій! Великий Танок— заключний номер свята! Всі — у Великий Танок!

— Я так і знала, — з усмішкою промовила Кобра. — Іди, голубонько, стань у коло! Без тебе там не почнуть. Прощавай! До наступного Дня Народження!

Вона знову підвелася і поклала поцілунок на обидві щоки Мері Поппінс.

— Швидше! — сказала Кобра. — Я подбаю про твоїх маленьких друзів.

Бурий Ведмідь заворушився, і Джейн з Майклом попідводились з його колін. Під ногами в них звивались змії,

поспішаючи до виходу. Мері Поппінс церемонно вклонилася Кобрі і, не оглядаючись на дітей, швиденько подалася до великого майданчика посеред Зоопарку.

— Ви можете йти, — сказала Кобра Ведмедеві, і він, покірно вклонившись, з кашкетом у лапі, кинувся й собі слідом за всіма звірами — туди, де вони збиралися в танок довкола Мері Поппінс.

— Хочете піти зі мною? — лагідно спитала Кобра Джейн і Майкла.

І, не чекаючи відповіді, ковзнула поміж ними, порухом голови звелівши їм іти обабіч неї.

— Почалосссся! — радісно промовила вона.

З просторої галявини посеред Зоопарку залунав голосний гамір, і діти зрозуміли, що то почався Великий Танок. Наближаючись, вони спершу почули, як там співають і вигукують, потім побачили леопардів, левів, бобрів, журавлів, антилоп і ще багато всяких звірів і птахів, які стали у велике коло з Мері Поппінс посередині. Потім усі вони заходили кружка, застрибали на задніх ногах, щосили виспівуючи Дику Пісню Джунглів, раз у раз вискакуючи поза коло, міняючись одне з одним місцями, як танцюристи в кадрилі.

Зненацька з усього того гамору вирізнився чийсь тонкий, пискливий голосок:

О Мері, Мері, Ти — наче зорі, Ти — наче з-о-орі!

І діти побачили Пінгвіна, що линув у танку, махаючи куцими крильми і весело виспівуючи. Він помітив дітей, уклонився Кобрі й вигукнув:

— Чуєте мою пісню? Я сам склав! Звісно, вона не дуже досконала. "Зорі" — не вельми точна рима до "Мері", та дарма! Можна співати!

І він, підскочивши, вхопив під лапу Леопарда.

Джейн з Майклом, стоячи обабіч мовчазної і таємничої Кобри, дивилися на танок. Коли знайомий дітям Лев, порівнявшись з ними, нахилився й подав лапу Бразильському Фазанові, Джейн несміливо спробувала висловити те, що почувала.

— Я думала, ваша величність, — почала вона й збентежено замовкла, не знаючи, говорити далі чи ні.

— Кажи, дитино! — мовила Кобра. — Що ти думала?

— Ну... що леви з птахами, а тигри з малими тваринами...

— Що вони між собою вороги? — допомогла їй Кобра. — Що Лев неодмінно з'їсть птаха, якщо тільки зможе. Так само й Тигр Зайця... Правда ж?

Джейн, зашарівшись, кивнула головою.

— Що ж, твоя правда, це буває. Та тільки не в День Народження, — сказала Кобра. — Сьогодні слабші не бояться дужих, а дужі захищають слабших. І навіть я... — вона замовкла, ніби глибоко замислившись, — навіть я такого дня, зустрівши Дику Гуску, й не подумаю про обід. Та зрештою, —

вела вона далі, і її страхітливий, роздвоєний маленький язичок то показувався, то ховався, — можливо, що їсти й бути з'їденим — це кінець кінцем те саме. Моя мудрість каже мені, що, мабуть, це так. Ми всі — з тієї самої речовини, не забувай цього: і ми, в Джунглях, і ви, в Містах. Всі-всі ми — з одного: дерево над головою, камінь унизу, птах, тварина, зірка — усі ми одне й до одного йдемо. Пам'ятай це, коли вже забудеш про мене, моя дитино.

— Як же це дерево може бути каменем? Я — не пташка, Джейн — не Тигр, — уперто сказав Майкл.

— Ти так гадаєш? — промовила Кобра. — А придивися!

І вона кивнула головою на всіх тих, що об'єднались у великому танку, де звірі й птахи саме сходились докупи, щільно оточуючи Мері Поппінс, яка й собі стиха похитувалася туди й сюди. Коло то широко роздавалося, то знов сходилось докупи, гойдалося в єдиному ритмі, немов маятник годинника. Навіть дерева то легенько нагиналась, то випростувались, і сам місяць угорі, здавалося, гойдався, наче корабель на хвилях.

— Звір і птах, камінь і зірка — всі ми одне, усі одне... — тихо примовляла Кобра, опустивши капшук і теж погойдуючись у проміжку між дітьми. — Дитина і змія, зірка і камінь — усі ми одне...

Голос її дедалі тихшав. І крики тварин у великому танку неначе даленіли, завмирали. Джейн з Майклом, дослухаючись, незчулись, як самі легенько загойдались, чи то, може, хтось їх загойдав.

М'яке, притемнене світло упало їм на обличчя.

— Обоє сплять і бачать сни, — пошепки сказав над ними хтось. Може, то говорила Королівська Кобра, а може, мама, котра, як і щовечора, зайшла до кімнати дітей підтикати їм ковдри?

— То й добре, — озвався хтось інший хрипкуватим басом, — може, Бурий Ведмідь, а може, містер Бенкс?

Джейн з Майклом усе гойдалися, усе гойдалися... Вони не могли сказати, не могли вгадати...

— Мені такий чудний сон приснився, — сказала Джейн за сніданком, посипаючи цукром кашу. — Нібито ми були в Зоопарку, і в Мері Поппінс був день народження, і в клітках були люди, а звірі гуляли на волі...

— О, це ж мій сон, мені таке приснилося! — промовив Майкл, дуже здивований.

— Не могло нам обом снитися те саме, — сказала Джейн. — Ти добре пам'ятаєш? Тоді снився Лев із завитою гривою? І Тюлень, що хотів...

— Щоб ми пірнали за шкурками з апельсина! Авжеж снився! І діти в клітках, і Пінгвін, що не міг знайти риму, й Кобра...

— Ну то тоді це зовсім не сон, — значуще сказала Джейн. — Тоді це правда! І якщо це бу... — Вона зацікавлено зиркнула на Мері Поппінс, яка гріла молоко.

— Мері Поппінс, — сказала Джейн, — міг нам з Майклом приснитися однаковий сон?

— Мовчіть уже з своїми снами! — пирхнула Мері Поппінс. — їжте он краще кашу. Бо не бачити вам грінок з маслом!

Але Джейн не вгамовувалась. Вона мусила довідатися.

— Мері Поппінс, — сказала вона, не зводячи з няньки погляду, — ви були цієї ночі в Зоопарку?

Мері Поппінс впилася в неї очима.

— У Зоопарку? Серед ночі? Я? Нормальна, добропорядна людина, яка чудово знає, що

Рано вставай,

Рано лягай —

Будеш здоров і щаслив,

Так і знай!

— Ні, ви скажіть, чи ви були, — наполягала Джейн.

— Ну, це вже красненько дякую. Буде з мене мавпочок і в цій кімнаті, — згорда відповіла Мері Поппінс. — Сядь рівненько і не плещи казна-чого!

Джейн налила в кашу молока.

— Тоді це нам приснилося, — промовила вона. —Мабуть-таки, приснилося.

Але Майкл, роззявивши рота, дивився на Мері Поппінс, що саме підсмажувала грінки.

— Джейн, — лунко зашепотів він, — поглянь, Джейн! Він показав очима, і Джейн також побачила те,

на що він задивився.

Стан Мері Поппінс був перехоплений пасочком із золотавої, в лусочку змііної шкіри, на якій примхливими, звивистими літерами було написано:

Ььрупок бід Зоопарку.

ЗАХІДНИЙ ВІТЕР

Був перший день весни. Джейн з Майклом відразу це зрозуміли, бо почули, як містер Бенкс співає у ванній, а таке траплялося за цілий рік тільки цього одного дня.

Той ранок діти запам'ятали назавжди. Насамперед тому, що їм уперше дозволили снідати внизу — з дорослими, а ще тому, що цього ранку містер Бенкс десь загубив свій чорний портфель. Отож день почався аж двома незвичними подіями.

— Де мій портфель? — закричав містер Бенкс, крутячись по передпокої, як той собака, що ловить свого хвоста. А слідом за ним і кожне почало крутитись — Елін, і місіс Брілл, і діти. Навіть Робертсон Ей натужився і двічі обкрутився кругом себе. Кінець кінцем містер Бенкс сам-таки й знайшов портфеля в себе в кабінеті і, піднявши високо над головою, кинувся в передпокій.

— Ось що, — почав він так голосно, немов казав проповідь. — Мій портфель завжди висить на одному місці — отут на вішалці. Хто заніс його до кабінету?

— Ти сам, любий, заніс вчора увечері. Коли брав з портфеля податкову квитанцію, — сказала місіс Бенкс.

Містер Бенкс глянув на неї так ображено, що вона тут-таки пожалкувала — чому не знайшла в собі хоч трохи такту й не сказала, що то вона занесла портфель до кабінету.

— Умг... Уумгу! — гучно прогув у ніс містер Бенкс, узяв з вішалки пальто і рушив з ним до надвірних дверей.

— Еге, — сказав він трохи веселіше, — наші тюльпани думають цвісти.

Він вийшов у садок і потягнув носом повітря.

— Гм, здається, вітер західний.

Він подивився на будинок Адмірала Бума з флюгером-телескопом на даху.

— Так я й знав, — промовив він. — Вітер західний. Ясно й тепло. У пальто не вдягаюсь.

І з цими словами містер Бенкс ухопив портфеля й капелюха і чимдуж поспішив до Сіті.

— Ти чула, що він сказав? — ухопив Майкл за руку Джейн.

Вона кивнула головою.

— Вітер повернувся із заходу, — повільно мовила вона.

Ніхто з них більше нічого не сказав. Але обом спало на думку те, про що б їм дуже не хотілось говорити.

Вони, щоправда, швидко про нього забули, бо ж усе нібито йшло як звичайно, а весняне сонце так весело освітлювало Будинок, — нікому й не згадалося, що він облупаний і в ньому треба міняти шпалери. Навпаки, всім його мешканцям здавалося, що це найкращий будинок на всю Вишневу Вуличку.

Але вже після другого сніданку почалася біда.

Джейн побігла на грядки до Робертсона Ея — трохи попорпатися в землі. Вона саме досіяла рядочок редиски, коли почула в Дитячій якийсь незвичайний гамір, а далі — швидкі кроки сходами. А відразу ж після цього перед нею з'явився Майкл, увесь чорний і засапаний.

— Джейн, Джейн, дивися! — гукнув він і простяг до неї руку.

На долоні в нього лежав компас Мері Поппінс, стрілка якого аж стрибала — так тремтіли в Майкла руки.

— Компас — у тебе? — промовила Джейн і запитливо подивилася на нього.

Майкл раптом зайшовся плачем.

— Вона віддала його мені, — хлипав він. — Сказала, що відтепер він буде мій, ох, ох, це вже щось не так! Що тепер буде? Вона ще ніколи нічого мені не дарувала.

— Може, їй просто схотілося зробити тобі приємність, — сказала Джейн, щоб заспокоїти Майкла, але на серці в неї було так само тривожно, як і в нього. Вона дуже добре знала, що Мері Поппінс ніколи не марнувала часу на всілякі церемонії.

— А проте — диво дивне! — Мері Поппінс не промовила за цілий той день ані однісінького сердитого слова. Щоправда, вона того дня взагалі майже не озвалася ні до кого й словом. Вона здавалась глибоко замисленою, і коли її про щось питали, відповідала якимось далеким, чужим голосом.

— Кінець кінцем Майкл не витримав.

— Ох, Мері Поппінс, нагримайте на мене, розгнівайтесь! Ви сьогодні зовсім не така! Мені так страшно!

І справді, на душі в нього неначе лежав камінь. Йому здавалося, що на Будинок Номер Сімнадцять чигає якесь лихо.

— У страха великі очі, — озвалася Мері Поппінс сердито, звичайним своїм голосом.

І Майклові одразу трохи полегшало.

— Може, це мені тільки здається, — сказав він до Джейн. — Може, все гаразд, а це просто мої вигадки? Правда, Джейн?

— Авжеж, — поволі вимовила Джейн, а сама все думала одне, і серце її завмирало в грудях.

Надвечір вітер став дужчий і забурхав навколо Будинку. Він свистів і заводив у димарях, дмухав у щілини під вікнами, загортаючи ріжки килима в Дитячій.

Мері Поппінс дала дітям вечеряти, прибрала зі столу, складаючи посуд на купку неквапливо й рівненько. Потім навела лад у Дитячій і поставила підігріти чайник.

— Отак, — сказала вона, оглянувши кімнату: чи всюди все як слід. Якусь хвилину вона мовчала. Тоді легенько поклала одну руку на голову Майклові, а другу — на плече Джейн.

— А зараз, — мовила вона, — я піду віднесу черевики вниз Робертсонові Ею, хай почистить. Поводьтеся, будь ласка, тут без мене добре.

Вона вийшла, тихо причинивши за собою двері. І враз обох так і потягло кинутись за нею, але щось їх ніби не пускало. І вони так і сиділи непорушно, поспиравшись руками на стіл і чекаючи, поки вона повернеться. Кожне з них мовчки, не озиваючись, силкувалося втішити іншого.

Ох, які ж ми дурні, — раптом сказала Джейн. — Усе ж гаразд!

Але вона й сама знала, що сказала так, аби втішити Майкла, а не тому, що вірила в це.

На каміні голосно цокав годинник. Вогонь у каміні палахкотів і потріскував, поки помалу згас, а вони все сиділи біля столу й чекали.

Нарешті Майкл занепокоєно сказав:

— її так довго немає, правда?

Немов у відповідь, над Будинком голосно завив і засвистів вітер. Годинник усе так само врочисто вигравав свою пісню з двох нот: цок-цок.

Зненацька тишу розбив різкий звук: то гучно хряснули надвірні двері.

— Майкле! — скрикнула, зірвавшись на ноги, Джейн.

— Джейн! — тривожно скрикнув Майкл і зблід. Вони прислухались. Тоді обоє разом кинулися до вікна й визирнули надвір.

Унизу, перед надвірними дверми стояла Мері Поппінс у пальті й капелюшку, з килим'яною сумкою в одній руці й з парасолькою в другій. Вітер бурхав навколо неї, шарпав на ній одежу, збивав набік капелюшок. Але Джейн і Майклові здавалось, що вона того й не помічала, бо всміхалась так, мов вони з вітром про щось змовилися.

Якусь мить вона постояла на східцях, озирнулась на двері Будинку. А тоді раптом розкрила парасольку, хоча надворі не було дощу, і підняла її над головою. І вітер щось радісно вигукнув, шугнув під парасольку й потяг догори, немов намагаючись вирвати її з рук у Мері Поппінс. Але вона тримала парасольку міцно. І тут несподівано виявилось, що вітрові саме цього й було треба, — бо враз він рвучко підкинув парасольку вище й підняв Мері Поппінс у повітря. Він підносив її звільна, так що спершу вона передками черевиків торкнулась воріт, а тоді помчав вище, понад вершечками вишень у Вуличці.

— Вона полетіла, Джейн, вона полетіла! — плачучи вигукнув Майкл.

— Швидше! — гукнула Джейн. — Візьмімо сюди Близнят! Нехай подивляться на неї ще раз!

Ані вона, ні Майкл більше не сумнівалися, що Мері Поппінс покинула їх назавжди, бо змінився вітер. Кожне з них ухопило по Близняті й піднесло до вікна.

Мері Поппінс піднялася вже високо, понад деревами й дахами будинків, міцно тримаючи в одній руці парасольку, а в другій килим 'яну сумку.

Близнята стиха заплакали.

Джейн і Майкл, кожне вільною рукою, разом узялися за вікно, відчинили його і востаннє спробували вернути Мері Поппінс.

— Мері Поппінс! — загукали вони. — Мері Поппінс! Верніться!

Але вона чи то не почула, чи то просто не звернула на той крик уваги. Бо летіла все далі й далі, високо під хмари, аж поки нарешті зникла десь за горою, і діти бачили тепер тільки дерева, що нагиналися й скрипіли під рвучким західним вітром.

— Ну, як вона сказала, так і зробила. Побула в нас, поки не змінився вітер, — промовила Джейн, зітхнула й відвернулась од вікна.

Потім віднесла й поклала Джона в ліжечко.

Майкл не казав нічого, тільки сердито шморгав носом, вкладаючи в ліжечко Барбару й підтакуючи їй ковдру.

— Цікава я знати, чи ми ще коли її побачимо? — сказала Джейн.

Зненацька на сходах почулися кроки.

— Діти, діти! — гукнула місіс Бенкс, відчиняючи двері. — Діти, я страх сердита! Мері Поппінс пішла від нас...

— Еге ж, — сказали Джейн і Майкл.

— То ви вже знаєте? — дуже здивувалась місіс Бенкс. — Вона вам сказала, що кидає нас?

Діти похитали головами, й місіс Бенкс повела далі:

— Це обурливо! Кинула все й пішла! Навіть не пояснила, з якої причини. Просто заявила: "Я йду від вас" — і пішла. Бачив хто щось бездумніше, безглуздіше, неввічливіше?.. Що сталося, Майкле? — сердито перебила вона сама себе. Бо Майкл учепився їй за сукню і смикав обома руками. — Чого ти, дитино?

— А вона сказала, чи повернеться? — закричав він, мало не збивши матір з ніг. — Ну, сказала?

— Ти поводишся, як дикун, Майкл, — промовила вона, відірвавшись від нього. — Я не пам'ятаю, що вона казала ще, крім того, що йде від нас. Та, звичайно, я не прийму її, якщо вона захоче вернутись. Покинути мене отак напризволяще, безпорадну, навіть не попередивши заздалегідь!

— Ох, мамо! — з докором сказала Джейн.

— Ви дуже недобра жінка! — підхопив Майкл, стискаючи кулаки, ніби ладен тут-таки її набити.

— Діти! Мені сором за вас, слово честі, сором! Вам хочеться вернути сюди ту, що так негарно повелася з вашою матір'ю. Я просто вражена!

Джейн зайшлася плачем.

— Я нікого в світі іншого не хочу, тільки Мері Поппінс! — заголосив Майкл і кинувся на підлогу.

— Ну ж бо, дітки, ну ж бо, я просто не впізнаю вас! Поводьтеся гарно, благаю! Сьогодні вас нема кому доглянути. Я йду в гості, а в Елін вихідний день. Доведеться прислати до вас місіс Брілл.

І вона неуважно поцілувала їх і вийшла, стурбовано наморщивши чоло.

— Ого-го, оце так! Утекти собі, кинувши бідолашних діток на одчай божий! — сказала місіс Брілл трохи згодом, увірвавшись до Дитячої й заходжуючись коло дітей. — У неї не серце, а камінь у грудях, це так певно, як те, що мене звати Клара Брілл. Усе собі згорда-спишна! А сама не залишила навіть хусточки з мереживом на згадку чи там шпильки в коси! Підведіться-но, містере Майкле, я вас роздягну, — вела далі місіс Брілл, тяжко дихаючи. — І як ми її стільки терпіли? Усі її химери й витівки і казна-що! Оввa. Скільки у вас ґудзиків, міс Джейн! Та стійте ж бо тихенько, містере Майкле, нехай я вас роздягну! Та й з себе була така собі. Ні на що й глянути! їй-бо, як добре зважити, то, може, воно й краще, що ми її позбулися. Ну лиш, міс Джейн, де ваша нічна сорочка?.. Стривайте, а що це у вас під подушкою?

Місіс Брілл витягла невеличкий гарненький пакуночок.

— Що це? Дайте сюди, та дайте ж! — сказала Джейн, вся аж тремтячи з нетерплячки, і швидко вихопила пакуночок з рук у місіс Брілл.

Майкл підійшов, став поруч і почав дивитись, як вона розв'язує шнурочок і роздирає жовтавий папір. Місіс Брілл, не додивившись до кінця, що ж там таке, подалась до Близнят.

Останній клаптик паперу впав на підлогу, і те, що було в пакуночку, опинилося в руці у Джейн.

— її портрет! — прошепотіла дівчинка, пильно вдивляючись у нього.

І так воно й було!

У невеличкій плетеній рамці був портрет Мері Поппінс, а під ним стояв напис:

Мері Поппінс. Портрет роботи художника Берта.

— Це малював той, що продає сірники, художник, — сказав Майкл і взяв портрет у руки, ніби для того, щоб краще роздивитись.

А Джейн раптом помітила, що до портрета був прикріплений папірець. Вона обережно розгорнула його. Там стояло:

Люба Джейн!

Майклові буде компас, а портрет нехай лишається тобі. Au revoir. М.П.

Джейн прочитала записку вголос. Але двох останніх слів вона не зуміла прочитати.

— Місіс Брілл! — гукнула дівчинка. — Що це таке — au revoir?

— Оривар, голубонько? — пропищала місіс Брілл із сусідньої кімнати. — Це означає... Стривай, дай подумати. Я не дуже тямлю в цих чужих мовах... Це означає "Господи благослови". Ні, ні, не те, міс Джейн, голубонько! Здається, це означає "До побачення".

Джейн з Майклом перезирнулися. їхні сяючі очі промовляли: "Ми зрозуміли, зрозуміли!"

їм не треба було пояснювати, що хотіла сказати Мері Поппінс.

Майкл глибоко зітхнув з полегшенням.

— Ну, тоді все добре, — сказав він тремтячим голосом. — Вона завжди робить, як каже.

І він відвернувся.

— Майкле, ти плачеш? — сказала Джейн.

Він крутнув головою і спробував усміхнутись.

— Ні, це не я... — відповів він. — Це чогось очі...

Вона легенько підштовхнула його до ліжка і, коли він заліз у постіль, вклала йому в руку портрет Мері Поппінс — вклала швиденько, щоб не встигнути пожалкувати.

— Нехай він до завтра побуде в тебе, мій хороший, — прошепотіла Джейн і підіткнула йому ковдру — так, як це завжди робила Мері Поппінс.